Ч. 246 (12.902).

Львів, неділя 1. листопада 1931.

Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem.

Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щади. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

У листопадові роковини.

Як творився перший галицький уряд?

(Спомини зперед 13-ти літ.)

В холодну осінню ніч з 31. жовтня на 1. листопада 1918 р. українські військові відділи заняли Львів. Австрійська влада перестала фактично істнувати і її місце заняла українська Національна Рада, створена у Львові дня 18. жовтня 1918 р. з українських членів віденської державної ради, галицького і буковинського краєвих соймів та з відпоручників українських партійних угрупувань. Формально була це львівська делеґація Укр. Нац. Ради, бо її президія виїхала по львівських нарадах в днях 18. і 19. жовтня до Відня, а більшість членів розїхалася по краю. Це, очевидно, було аномалією, що відносно голови Укр. Нац. Ради д-ра Евгена Петрушевича повторялося нераз аж до половини травня 1919 р., коли д-р Петрушевич часто пересиджував у Відні зі шкодою для нової держави у тяжких хвилях її формування.

Характер цієї Ради у перших днях листопада не був означений. Був це орґан радше виконуючий, орґан державної виконавчої влади, а не парлямент у властивому розумінні. Треба було творити і формувати опору нової держави — військо. Треба було занятись загроженою публичною безпекою, а то й апровізацією міста і творити для цього окремі установи, яких у перших листопадових днях, очевидно, не було. Місцеве громадянство з дрібницями зверталося тоді до делеґації Укр. Нац. Ради. Наприклад, приходили петенти за виданням нічної перепустки, або перепустки на поворот на провінцію. Та найбільше часу заняли переговори з польською стороною. Їх вели відпоручники Укр. Нац. Ради з делеґатами польського громадянського комітету для припинення оружних боїв у Львові.

Вже першого дня, тобто 1. листопада відпоручники делеґації Укр. Нац. Ради, котра зрештою назовні фіґурувала відразу без додатку делеґація, перебрали формально цивільну державну владу від заступника намісника гр. Гуйна віцепрезидента Дешкевича, про що списано окремий акт, а тогож самого дня перебрав я владу безпеченства у місці з рук директора поліції д-ра Райнлєндера. Військову владу перебрато формально доперва в неділю дня 3 листопада 1918 р. Тоді з доручення делеґації Укр. Нац. Ради удався я як її уповажнений в товаристві двох старшин УГА д-ра Михайла Новаківського та інж. Тараса Шухевича до військової команди (Мілітеркомандо) і тут комендант австро-угорських військ на терені Східної Галичини ґенерал Пфеффер передав формально військову владу в руки Укр. Нац. Ради, з чого списав я відповідний документ в німецькій мові, бо по українськи ген. Пфеффер і його штаб не знали. В цей спосіб і цивільна і військова влада не тільки фактично, але й формально найшлася в українських руках.

У Львові розгорілися вже тоді польсько-українські бої на добре. В дні 3. листопада утворився в місті боєвий фронт і частина нашого громадянства, а з ним і членів Укр. Нац. Ради найшлися по польському боці. В краю йшло рівночасно перебирання влади і вже дня 1. листопада, або у двох-трьох найближчих днях на терені від Сяну по Збруч вся влада опинилася у наших руках. Вістки про це доходили до Львова дуже скупо, особливо з подальших повітів, а так само і провінція по причині боїв у Львові і захоплення поляками головного двірця була теж відтята від Львова та не одержувала звідси майже ніяких вказівок, або припізнені і неточні.

Такий стан орґанізації влади у центрі новоповсталої держави не міг довго тривати. Силою
обставин члени Укр. Нац. Ради у Львові перебра-
ли на себе права повної Ради, до якої мабуть 4.
листопада вступили і відпоручники укр. соціяль-
но-демократичної партії. Головою Укр. Нац. Ради
у Львові став дотеперішній голова делеґації д-р
Кость Левицький, що мимо родинного нещастя —
напередодні перевороту померла його дочка Сте-
фанія — виказав тоді багато гарту духа і дав чи-
мало орґанізаційної праці. Виринула потреба
створення окремого виконавчого орґану — прави-
тельства, — відповідального перед Укр. Нац. Ра-
дою, за якою мали залишитися тільки законодав-
чі і контрольні завдання.

Укр. Нац. Рада збиралася в салі засідань
Ставропигії при вул. Бляхарській у Львові кож-
ного дня під проводом д-ра Костя Левицького.
Думка створення правительства виринула впер-
ше — о скільки собі сьогодні пригадую — на за-
сіданні Ради в середу 6. листопада. Місію утво-
рення першого уряду доручено тоді одноголосно
д-ру Костеві Левицькому, яку він приняв і су-
проти того зрезиґнував з проводу Укр. Нац. Ради,
а на його місце вибрано тоді заступником голови
(головою Ради все оставав д-р Евген Петрушевич,
що перебував тоді у Відні) д-ра Льва Ганкевича
і останній в часі листопадових боїв у Львові про-
водив опісля на засіданнях Укр. Нац. Ради. Рів-
ночасно рішено, що склад уряду має бути коа-
ліційний — міжпартійний. Особистий склад уря-
ду полишила Рада д-ру К. Левицькому, котрий
мав прийти на одно з чергових засідань Ради з
готовою листою кандидатів на членів уряду для
її затвердження.

Наради над листою членів уряду, що мав
зватися державним секретаріятом, бо назва мі-
ністрів видавалася декому замало революційною
і так зрештою назвалися перші революційні уря-
ди у деяких нових державах нпр. в Австрії —
розпочалися вечором того самого дня в адвокат-
ській канцелярії д-ра К. Левицького. Зійшовся
там гурток найближчих його тодішніх співробіт-
ників, що дебатував широко про число членів
уряду чи там начальних ресортів, про партійний
їх розподіл, а вкінці і про особистий склад. Попри
це учасники нарад через три вечорі (6., 7. і 8. листопада) дебатували там і про інші важні біжучі справи, очевидно, найбільше про військові, бо вони були практично найбільше на часі. Як все у нас, найбільше часу займали персональні справи. З оживленої дискусії виходило, що учасники привязують велику вагу передовсім до ресортів — військового, внутрішніх і закордонних справ. До військових справ був готовий кандидат пол. Дмитро Вітовський, комендант Усусусів, хоч він в дійсности до цієї преважної функції мав дуже мало фактичних даних. Також був готовий і кандидат до закордонних справ, хоч на цей пост мав велику охоту і д-р Льонгин Цегельський. Тим кандидатом був д-р Василь Панейко, що в часі світової війни мав ріжні політичні місії за кордоном і в Києві і в наших відносинах надавався найліпше на це становище. Не поталанило також і з кандидатом на секретаря внутрішніх справ, до яких велику охоту оказував д-р Льонгін Цегельський, людина мало реальна і тому до цього відповідального уряду не дуже відповідна. Остаточно його кандидатуру д-р Кость Левицький заакцептував. З кандидатами на інші ресорти пішло вже лекше. А тих ресортів створено за багато, як на малу розмірно державу і не всі кандидати мали всі потрібні особисті кваліфікації. Та це був революційний час і не пора розглядатися за відповіднішими кандидатами, яких не було під рукою і тому деякі місця остали необсадженими або обсаджувано деякі в заочности нпр. д-ра Макуха. Для пояснення додам, що формування правительства тревало через три дні і з цієї причини, що д-р Кость Левицький мусів ще з деким окремо переговорювати.

Остаточно на нараді дня 8. листопада уста-
лено слідуючу листу: д-р Кость Левицький —
президія і фінанси, д-р Льонгін Цегельський —
внутрішні справи, д-р Василь Панейко — закор-
донні справи, д-р Сидір Голубович — судові
справи, Александер Барвінський — віросповідні
справи і тимчасово ресорт освіти, який призна-
чено для д-ра Степана Смаль-Стоцького, а який
фактично обняв опісля буковинець д-р Артимо-
вич, полковник Дмитро Вітовський — військові
справи, д-р Степан Баран — земельні справи,
Ярослав Литвинович — торговля і промисл, д-р
Іван Макух — публичні роботи, Антін Чернець-
кий — праця і суспільна опіка, д-р Іван Куровець
— суспільне здоровля, інж. Іван Мирон — шля-
хи і Александер Пісецький — почта і телеграф.
Крім цього в склад державного секретаріяту у-
війшов д-р Степан Федак як голова харчового
уряду. По партійній приналежности д-р Макух і
Вітовський були радикалами, Чернецький соці-
яльним демократом, Барвінський християнським
суспільником, всі інші національними демокра-
тами. З повищої листи не були присутні у Львові
д-р Макух і інж. Мирон і тому не зложили вони
приречення в дні 10. листопада.

З повищою листою членів першого уряду
прийшов д-р Кость Левицький в суботу 9. листо-
пада на засідання Укр. Нац. Ради, котра її апро-
бувала і упросила сеніора українських політиків
през. Юліяна Романчука до відібрання від чле-
нів першого галицького уряду святочного при-
речення.

Відбулося воно в будинку колишнього ав-
стрійського намісництва в 10. годині перед по-
луднем в неділю 10. листопада 1918 р. Цей істо-
ричний акт перевів през. Юліян Романчук в аси-
сті о. сов. Александра Стефановича і в присутно-
сти відпоручників українського війська

Від цієї хвилі дальшу керму нової держави переняв на себе новоутворений уряд, що довго у Львові не урядував, бо вже 21. листопада кинув Львів, переносячи свій осідок зразу до Тернополя, а з кінцем грудня до Станиславова. На кілька днів перед упадком Львова захворів я тяжко на еспанку і мусів остати у Львові, де перехововувався до останніх днів квітня 1919 р. і тоді виїхав до Відня під чужим іменем і за чужим паспортом, а звідси 13. травня 1919 р. разом з д-ром Петрушевичем і іншими діячами приїхав до Станиславова. В два дні опісля наступив повний пролом фронту коло Хирова і дальша відома нам наша трагедія.

Д-р Степан Баран.

На парляментарній арені.

Проект нових тягарів на освітні і культурні товариства.

Уряд вніс законопроект про оплати на дохід польського Червоного Хреста від прилюдних забав, розваг та видовищ. Цей законопроект передбачує оплати від білетів вищезгаданих всяких імпрез, а саме: від білетів у цінї від 50 сот. до одного золотого доплату 5 сот., а від білетів понад золотого 10 сотиків. Ці оплати мають стягати згідно зі законом про тимчасові комунальні фінанси з 1923 р., який каже, що міські громади повинні на свій дохід брати від всяких публичних імпрез додаток від білетів вступу, а сільські громади мають рівнож право, коли захочуть, користати з цього закону. Цими новими доплатами, цим тягарем, скиненим на широкі верстви населення, хоче уряд доповнити доходи Червоного Хреста.

Дня 29. X. ця справа прийшла на порядок нарад в скарбовій комісії. В дискусії над цим законопроектом в імені Українського Клюбу забрав голос **пос. З. Пеленський** і вказав, що уряд під теперішню хвилю майже щодня приходить з новими тягарами на громадян. Сойм дотепер ухвалив вже ріжні податки. Тепер під покришкою доплат до білетів має прийти новий податок на широкі маси. Законопроект передбачує доплати від білетів вже у висоті 50 сотиків. Таким робом тими доплатами будуть діткнені якнайбіднійші верстви населення. Ці доплати будуть відноситися до всіх імпрез, які улаштовують освітні та культурні установи. В цей спосіб утрудниться діяльність культурним установам, які своїми імпрезами здобувають гріш для поширення своєї праці. Просто незрозуміло, чому цим податком хоче уряд ударити в культурні й освітні товариства, чому не проектує вищих доплат від вступів всяких забавових льокалів, де бувають заможні люди і чому в той спосіб не хоче помогти Червоному Хрестові. Також незрозумілим, чому законопроект передбачує лише дві ставки, а саме 50 сотиків і один золотий. При вищих цінах білетів нема ріжниці між одним золотим, а приміром 10 золотих. Цей законопроект є тим більше небезпечний, що передбачує кари до 200 зол. на відповідальних розпорядчиків всяких видовищ. Це дасть знову нагоду всяким адміністраційним та поліційним функціонарам шиканувати поодинокі особи й установи.

Досі сільські громади не користали з прислугуючого їм права стягати доплати від білетів, однак тепер можна напевне сподіватися, що управи повітових Червоних Хрестів найдуть дорогу, щоби натиснути на громади, щоби вони стягали для себе додаток, а тим самим і на Червоний Хрест. Це все вказує, що комусь залежить на тім, щоби по селах і містечках занепала всяка культурна й освітня праця. Промовець заявляється проти цього закону, однак тому, що нема виглядів, щоби він був в цілості відкинений, ставить внесення, щоби звільнити від оплат білети до 2-х золотих, а понад 2 золоті до 4-х усталити оплату на 10 сот., а понад 4 зол. — 20 сот. Також зголошує поправку, щоби від оплат від білетів звільнити не лише школи, як це проектує уряд, але й діточі захоронки. По довшій дискусії, в якій забирала голос соймова опозиція, референт законопроекту з Клюбу ББ згодився, щоби звільнити від оплат білети до одного золотого. Однак і згода референта соймової більшости нічого не помогла, бо представник військового міністерства тому спротивився, а тим самим референт з Клюбу ББ відкликав свою поправку. Не лишалося нічого іншого для опозиції, як поправку референта приняти, як свою, і зголосити, як внесення меншости на пленум.

До третього читання законопроекту, який, як видно, буде дуже прикрий для наших культурних і освітніх товариств, не прийшло, бо голова комісії уважав за відповідне трете читання відложити на найближче засідання в надії, що може уряд всетаки дасть згоду на деякі зміни. Але надії на зміну становища уряду нема і на слідуюче засідання напевне буде ухвалений цей законопроект послушними голосами ББ.

Вибори в перемиській окрузі.

Як відомо, Найвищий Суд уневажнив вибори в перемиській окрузі і дня 22. листопада ц. р. відбудуться там нові вибори. До тих виборів стає між іншим три польські листи (бебеків, ендеків і центроліву), дві листи сельробівські і листа москвофільська, якої при попередніх виборах не було, бо її уневажнено.

До виборів ідемо единим національним фронтом і ми, українці, а число нашої листи є 11.

При виборах з 1928 р. Перемищина вибрала була двох українських послів — д-ра В. Загайкевича з листи Українського Нац. Дем. Обєднання і п. Зубрицького з листи радикалів. Коли при розбиттю на дві виборчі ґрупи в 1928 р. ми вибрали двох послів, то спільним фронтом у 1930 р. ми тимбільше повинні були добути тих два мандати. Але, як число наших мандатів обмежено у всіх виб. округах, так і тут ми добули лише 1 мандат. До 2-го мандату забракло нам кілька тисяч голосів.

Не входимо в причини страти одного нашого мандату в 1928 році. Вони зрештою є загально відомі. Згадуємо те минуле, щоби цим підкреслити, що нам у Перемищині не лише належаться два мандати, але що ми вже їх мали і тепер їх мусимо добути.

На терені цілої перемиської виб. округи вже почалася незвичайно жива передвиборча акція всіх груп, які стають до виборів зі своїми окремими листами. Маємо надію, що ціла та акція зовсім не зачепить українців — наших виборців, які не дадуться намовити голосувати проти себе — не дадуться збаламутити. Бо кожний українець і українка перемиської округи знає, що їх листа є лише одна — українська і має число 11.

В день виборів дня 22. листопада всі українці перемиської округи себто повітів Перемишль, Добромиль, Бірча, Сянік, Дубецко, Березів-Динів, Коросно віддадуть свої голоси лише на листу **ч. 11.**

Вісти з „Просвіти“.

Освітньо-організаційна акція по філіях і читальнях. — Праця для санування фінансів „Просвіти“ в краю і у Львові. — Перепони в освітній праці на місцях.

Ініціятива Головного Виділу в справі свята книжки, внутрішньої позички і підготовки свята „Просвіти“, найшла доволі значний відгук по наших філіях і читальнях. З відомостей, які прийшли до централі, можемо ствердити, що приблизно вже третина філій і читалень почала вести акцію в напрямі наміченім централею. Щодо інших філій, то хоч не маємо від них безпосередніх відомостей, то зачуваємо, що і там богато робиться у цих справах.

З дальших відомостей слід відмітити, що 21. X. **філія в Жовкві** зорганізувала повітовий комітет в справі внутрішньої позички. — Виділ філії рішив приняти сталого освітнього інструктора. **Філія Самбір** скликала на день 29. X. повітову анкету відпоручників читалень. Про виставу книжки, яку влаштовує ця філія, ми вже згадували в останніх вістях. **Філія Камінка Стр.** скликала повітову анкету на день 30. X. в тій самій справі. **Філія Зборів** влаштовує „Свято книжки“ разом із виставкою дня 1. XI. На цей день скликає вона також повітову анкету. Цього самого дня влаштовує повітову анкету **філія Богородчани.** На день 2. XI. є заповіджена нарада інтелігенції з району **філії Рава Руська**. **Філія Ходорів** заповіла повітову анкету на день 11. XI. **Філія Комарно** влаштовує „Свято книжки“ в дні 15. XI. Цього-ж дня відбудеться повітова анкета.

Свято книжки у львівських читальнях проходить з великим успіхом. Відбулись вже зга-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 1. ЛИСТОПАДА 1931.

МИХАЙЛО ДРАҐАН. 2)

Виставка образів українських плястиків.

(Докінчення.)

Усталену мистецьку вартість мають графічні праці **О. Кульчицької,** що по майстерськи орудує всіма можливими графічними техніками, з яких вміє добувати бажані ефекти. Чудова в тонаціях акватінта „Перевізник“ (ч. 89) і непересічний дереворит „Церква в Великім“. Акварельний триптик (Ранок-Полудне-Вечір) робить дуже корисне враження вибагливою простотою лінії і шляхотним кольоритом. Кичими Кульчицьких вже неоднократно знаходили заслужене признання.

Імпресіоністами чистого покрою є З. Подушко, І. Іванець, В. Лісовський і Н. Хасевич. **З. Подушка** цікавить проблема світла, яку він прекрасно вміє перевести в ніжнім кольориті стонованих кольорів, при чому його пейсажі мають своєрідні милі настрої. **І. Іванець** любить шукати вирізків природи і затишних церковних інтеріерів, та подати їх глядачеві без пози у приступній формі. **Р. Лісовський** майстер акварелі. Відомі з попередніх виставок студії квітів шляхотні в кольориті та видержані в тонації. **Н. Хасевича** „Поляна“ безпретенсіонально скромне, поправне. Той самий характер має рівнож пейсаж **Д. Горняткевича** „Галич“.

Талановитим мистцем є **В. Гаврилюк.** Знаменито схоплений рух в акварелі „На ярмарку“. Композиція „Лицарі“ є зовсім зрілим мистецьким замислом з вимовною ритмікою і монументальним закроєм.

Лев Ґец виставив низку пейсажів, що свідчать про опанування малярського ремесла з гарною фактурою. Пейсажі не вважаючи на невелику кількість проблем роблять культурне враження. Найкращі ті, що мають безпретенсіональний несилуваний кольорит (Жидівська дільниця Санока, Церква в Сяноці), а не дорівнюють їм ті, що є спробами викликати якісь своєрідні світляні ефекти. Ті ефекти виходять поверховні (Кроводжа-Краків). Назагал його пейзажі кращі від давніше виставлюваних композицій.

П. Обаль має свій власний дереворитничий стиль серед українських дереворитників. Зарізи роблені певною рукою та свобідно. Цілість завсіди дає добрий малярський ефект. Найкращі: „Портрет хлопця“, „Автопортрет“, „Молитва“. Мальовила олійні не дорівнюють дереворитам, але „Нарис до портрету“ має добрі мистецькі прикмети.

Звертають увагу ще праці **Ю. Магалевського** (Два пейсажі з Борислава), **А. Манастирського** (Автопортрет), **О. Козакевич-Дядинюкової** (Ярмарок в Жовкві), **Ольги Мариняк** (Мертва натура), **О. Климка** (Робітники) і **Ю. Заяця** (Портрети). Взяли у виставці участь ще О. Карпенко, А. Малюца, П. Мегик, С. Стеців. Будучність покаже, хто з них розгорне свої мистецькі можливості.

Відділ різьби репрезентує на виставці трьох авторів. **Федір Ємець** дав кілька бронзових невеличких розміром праць, але в визначнім стилевім оформленні. Праці його стоять на високім мистецькім рівні. Елеґанція і простота форм клясичного закрою. Найкращі з них „Головка дівчини“, „Степовик“ і „Танок“. Зовсім іншого характеру є різьба **Сергія Литвиненка.** Замашистий, з почуттям брили і намаганням надати своїм творам непересічної сили та напруги. Техніка імпресіоністична. „Мазепа на коні“ робить добре враження, „Вперед!“ виказує дещо замало духової та фізичної динаміки. Портрети мають добру характеристику. **Андрій Коверко** належить до тих мистців, що нав'язують до минувших українських стилів. „Зложення до гробу“ знаменито скомпоноване, з добрим і певним зарізом долота. В **„Емаус“** архаїзація і примітивізація набирає монументальної сили. Таких зрілих мистецьких робіт Коверко дотепер ще не виставляв.

Почин зроблений Українським „Товариством Мистецтва“ дав повний успіх. Товариство це може мати великі заслуги для українського мистецтва, коли зуміє повести свою діяльність в наших умовинах в належнім темпі і в співпраці з нашими музейними установами.

—o—

дані свята 18. X. в читальні на Жовківському, а 25. X. в читальнях на Знесінні і в середмістю. Курс бібліотекознавства, влаштований філією Львів-місто, зібрав 33 учасників. Рівень цього курсу стоїть дуже високо. Дня 29. X. відкрила ця філія одномісячний курс для режисерів і провідників театральних гуртків.

Однак деколе заініціована праця по філіях стрічає перепони з боку адміністраційної влади. І так мусимо зареєструвати, що старосто в Раві Руській вже від довшого часу не дає ніяких дозволів на театральні вистави і всякі інші імпрези, які задумують влаштовувати читальні цього району. В останньому часі забороняє це староство влаштовування навіть „Свята книжки“. Мотиви цих заборон усякі, що Т-во не дає запоруки удержання публичного порядку, що будинок не відповідає вимогам будівельного і санітарного закону, що теперішні економічні відносини не промовляють за влаштовуванням подібних імпрез і всякі інші цього роду причини. Всеж таки ці заборони не здержують освітньої праці. Освітня праця по читальнях Равщини кріпшає, творяться нові форми, як напр. стінні часописи. Одна з читалень равського повіту переслала до централі, на показ, декілька примірників стінного часопису. Є в ньому і поезії і багацько відомостей з нашої історії та з географії України, є практичні поради з обсягу господарства, пасічництва та всякі інші короткі з цікаві відомости з усіх галузей знання. Слід замітити, що цей стінний часопис редагують самі селяни. Видавання стінного часопису мусимо горячо поручити всім читальням як приклад вартний наслідування, але не вільно в ньому поміщати ніяких статтей з політичними тенденціями і ніяких особистих випадів.

Таксамо заборонило староство в Калуші влаштування філією дво-місячного курсу для режисерів і дириґентів.

Акція в справі внутрішньої позички розвивається гарно. Кожного дня напливають заяви і вплати на рахунок заявлених позичок. В останніх днях сильно зросло запотребування заяв від поодиноких філій, не вважаючи на те, що своєчасно вислала до них Централя поважну кількість заяв і відозв.

Канцелярія Т-ва „Просвіта“.

З церковних справ.

Протоєрей Петро Табінський — уніятом?

Варшавські „Вядомосьці Українське“ поширили в останніх днях вістку, що протоєрей о. Петро Табінський, б. ректор православної дух. семинарії у Кремянці, зірвав з православієм і став уніятом.

Протоєрей Табінський укінчив 1914 р. духовну академію в Петербурзі враз із архимандритом Пилипом Морозовим, що перед кількома роками перейшов був теж на унію. В часах української державности о. Табінський, що все проявляв великий інтерес до науки і був визначним знавцем богословських дисциплін, став доцентом українського держ. університету в Камянці. По упадку української державности перейшов о. Т. на Волинь, де небавком обняв провід над духовною семинарією у Кремянці. Коли-ж у православній церкві в Польщі настав русифікаторський курс, о. Табінського звільнили з його посади і він був довший час без місця, мешкаючи дальше в Кремянці. В дні 19. жовтня ц. р. — як подають „В. У.“ — митрополит Денис призначив о. Табінського на становище пароха прав. собору в Острозі, але о. Т. просив три дні до надуми. А дня 24. жовтня митрополит одержав від о. Табінського письмо, в якому він повідомляє, що не може виконати його розпорядку і просить ним більше не опікуватися, бо він віддався під опіку намісника св. Петра; одночасно написав, що про свій крок повідомив мін-ство освіти.

„В. У.“ довідуються одночасно, що протоєрей о. П. Табінський іменований уже професором новооснованої уніятської семинарії в Дубні. Вкінці „В. У.“ повідомляють, що митр. Денис видав розпорядок про негайне виключення о. П. Табінського з числа вірних православної церкви.

Подаючи цю вістку з інформативного обовязку, зазначуємо, що поголоски про намір о. Табінського злучитися з Апостольським Престолом ширилися у нас вже від довшого часу. Одначе авторитативного потвердження вістки „В. У.“ ми досі не маємо.

Проти деправації публичного життя.

Президент Масарик виголосив у звязку з національним святом у Празі промову, що звернула загальну увагу. Сказав він, що з ментом утворення чехословацької держави увійшло до державної управи багато людей, які ані морально, ані освітою не доросли до свого завдання, а також люди, що вихіснували своє становище для власної наживи. Хабарників, спекулянтів і всяких корупціоністів в інтересі держави треба нагнати, тимбільше, оскільки вони беруть участь в політичному житті. Громадянство вимагає від своїх представників чесної праці, але є люди, що публичне життя деморалізують і анархізують. Не тільки політика, але й ціле життя мусить опиратися на основах чесности й правовости. Нині замало робити політику, треба мати відповідне знання і чесний характер.

—o—

Комуністична буча в Болгарії.

На засіданні болгарського парляменту 28. жовтня ц. р. старалися комуністичні посли запротестувати проти поліційних переслідувань комуністичного руху та проти знущання над одним послом. Коли їхній речник, не зважаючи на заборону предсідника, говорив дальше, прийшло до великої бучі. Чотирьох комуністичних послів виключено із засідання, однак вони не хотіли вийти, ставлячи опір службі. Прийшло до кривавої бійки, яка тревала навіть після нового відкриття засідання. Коли вкінці настав спокій, президент міністрів Муханов виголосив промову, заявляючи, що уряд не допустить до ніякої більшовицької пропаганди, як цього бажає собі третій інтернаціонал.

—o—

Радянщина проти дальшої японської акції.

З Пекіну повідомляють, що Японія рішила обсадити своїми військами Чін-тау, Ціцікар і Харбін, щоб заволодіти залізничою лінією Мукден-Пекін і східно-китайською. Ці операції стоять у звязку зі становищем Радянщини, що концентрує свої війська на манджурському кордоні.

—o—

Радянський уряд доручив свому послові заявити в Токіо, що дальша акція в північній Манджурії, особливо на території китайської східної залізниці доведе до загострення політичної ситуації. Радянський уряд не бажає собі, щоб японські війська посунулися на територію цієї залізниці.

Більшовицько-турецька приязнь.

Радянський комісар закордонних справ Літвінов, що приїхав з візитою до турецького уряду в Анґорі, сказав у розмові з представниками турецької преси: Радянсько-турецька приязнь не звертається проти ніякої держави. Найважнішим її завданням вдержати й закріпити мир. Бажанням радянського уряду є розбудова радянсько-турецьких взаємин.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 1. ЛИСТОПАДА 1931.

О. ЗАСТИРСЬКИЙ.

Одна помста.

Хто щасливіший — думав я — ті рибки, що граються в ставку у львівськім стрийськім парку, на яких я залюбки годинами дивився, бо вода має для мене дивну, притягаючу силу, чи та закохана пара, що сиділа на лавочці? Вона, панна Казя, — так він її називав, була вичепурена, виперфумована та нагадувала мені ту кокотку, яку змалював французький маляр в хвилині, як вона розперлася на шовковій золотистій отоманці, а масарка чистить перловою щіточкою нігті її пальців. Він, Юзеф Ґловак, нахилився до неї, а вона нагороджувала його за те кількома французькими фразами, які собі засвоїла з польської повісти. Вона бажала почванитися перед Юзефом, а може думала, що ніхто з прогульковців у парку не зрозумів її кокетливих фраз. При тім тріпотіла на всі боки, як пташеня в купелі, а очі свої заєдно звертала на нього.

Непадійно ситуація змінилася, бо надійшла панночка в товаристві мами. Рухи її природні, а стать певна себе, імпонуюча. Вони обі повернулися до Ґловака та Казі і закликали: „Так?!“ Ґловак збентежився незвичайно, встав, вклонився і прилучився до обох пань. Очі Казі з заздрости нависли хмарами, заблисли як у тигриці, що ранена причаїлась.

Всі троє зникли на закруті стежки. Казя заложила істерично одну ногу на другу, кивнула головою і схвильована пішла в напрямі міста.

Стрічаючи часто Ґловака в товаристві незнайомої панночки і її мами, я мав переконання, що вони обоє заручені. Казя, шибалася часто по парку за ними, а пізніше не бачив я її яких кілька місяців.

На початку осени 1918 р. підливав я на ґанку хризантеми, коли глянув на протилежну каменицю та побачив у вікні Казю, яка саме того дня спровадилася сюди на мешкання з немолодим мужем, що налягав на ногу. Від того дня обсиджувала вона цілими днями на ґанку, обсервуючи прохожих. Здається два рази бачив я, як Ґловак ішов зі своєю нареченою до парку, і як тоді Казя споглядала з ґанку злобними очима.

Прийшов листопад і боротьба за Львів. Не забуду до смерти 17. листопада. День був ясний, недільний, виїмковий. Наші люди, що мешкали при вул. св. Софії спішили до церковці Василіянок. Нагло заметушилась вулиця. Зі стрийського парку надійшов відділ вояків убраних „по австрійськи“ з жовто-блакитними стяжками. Залунала пісня: „Гей там на горі,...“ Вояк, що боронив вулиці і сидів при машиновім крісі на розі вулиці біля трамвайної зупинки встав і віддав привіт військовому відділові з кількадесяти жовнірів. Нагло впала відтіля сальва і він, віддаючи честь, упав при своїм крісі. Другий, що стояв оподалік, крикнув: „Це не наші, це підступ“. Бачучи це, вскочив до залізної будки, що й досі там стоїть. Почався бій за вулицю, якої боронило вісім українців від міської торговиці. Я глядів крізь вікно. Нагло почув я проклони леґіонерів, бо впало з них двох. До пів до першої було з них шістьох вбитих і кількох ранених. Нагло вибігла Казя на ґанок і закликала команданта, що підійшов туди. На шнурку спустила вона йому кусень чоколяди і флящку коняку. Командант кликнув: „Лончнік тутай!“ Звязковий упав по дорозі від української кулі. По хвилині крикнули леґіонери: „Віват, пане команданте, вулица вже наша!“. Командант саме тоді обернувся. Я глянув в його лице і остовпів... Це був Юзеф Ґловак. Але ситуація змінялася серед пальби, як образи в кіні. До Ґловака прискочив товариш і почав йому ґратулювати перемоги. Нараз вириваєтся Ґловак з його обіймів і стріляє з револьвера в напрямі будок. Та звідти впав стріл, що випередив Ґловака. Ґловак впав усім своїм тягарем під балькон, на якім схилилася кокетливо чи злобно Казя. З перестріленої артерії на шиї Ґловака бухнула кров китайкою. Мені жаль стало чоловіка, що догоряв.

Проминуло з пів години. Стріли втихли. Тоді прибігла наречена Ґловака, та, яку я так часто бачив у парку. Над нею на бальконі стояла гордо Казя і процідила крізь зуби: „Вже його не маєш!“. Наречена плакала, і за кожним її стоном лилися сльози.

*

Час летить стрілою. Третьої весни, на самі Зелені Свята, коли львівські українці моляться на могилах своїх героїв правив священик панахиду над тим, що впав при машиновім крісі. Невідомі дівчатка виплели йому аж кілька вінків і обвішали його хрест.

Коли сонце заходило, попросили священика помолитися ще на однім гробі. Священик глянув на хрест і стрепенувся. Там був напис: „Юзеф Ґловак“, а під хрестом плакала та, що тоді 17. листопада ридала під бальконом Казі.

Після молитви сказала вона: „Українці невинні, ні! Це Казя спровадила його на те небезпечне місце“...

—o—

Виїзд трьох Василіян до Бразилії.

На днях виїхало зі Львова трьох о. Василіян до Бразилії, а саме о. М. Лиско, о. Я. Коциловський і бр. М. Моспан. З них перший має обняти провід новіціяту бразилійської провінції оо. Василіян. Наших василіянських місіонарів чекає в Бразилії дуже тяжке і відповідальне завдання, тому тамошні українські громадяни повинні йти їм у всьому назустріч і помагати на кожному кроці в їх місійній праці.

Берестейський процес.

У пятницю почалася розправа від пере слухання свідка віцеміністра внутр. справ Казимира Стаміровського. Свідок обговорює докладно відношення ріжних опозиційних партій до післятравневого уряду. Перед вереснем 1929 р. прийшло до частинного зеднання опозиції, а всякі прилюдні її виступи та преса були щораз то сміливіші у своїх закидах, щораз нагальніші в методах боротьби, до демагогії включно. Розвій опозиційної акції привів до створення політичного бльоку, а першим знаком його істнування було відкинення запросин проф. Світальського на нараду над бюджетом. У вересні 1929 р. повстав Центролів, який зазначив свою діяльність на всіх областях держави з метою усунути уряд за всяку ціну.

Опісля зясовує свідок приготування до конгресу Центроліву в Кракові та його завдання, діяльність ППС на міжнародньому полі, яка прямувала до здобуття підмоги закордоном. Рівнобіжно з розбуянням опозиції зросла діяльність УВО у Сх. Галичині та ширився комунізм.

На питання оборони свідок заявляє, що його зізнання складені на основах матеріялів, надісланих із усеї держави.

Після перерви зізнає свідок Гавке-Новак Він підтверджує свої зізнання складані в слідчого судді. Підчеркує, що опозиція займалася більше боротьбою з урядом, як передвиборчою агітацією. Центролів мав приготовити список уряду, який мав перейняти владу, а б. марш. Дашинський мав стати президентом держави. Обговоренням краківського конгресу закінчує свідок свої зізнання.

Продовження розправи відложене до суботи.

ОСТАННІ ВІСТИ

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У СТАНИСЛАВОВІ.

При наліплюванню комуніст. летючок зловила поліція Шим. Шіхтера; під замітом приналежности до боївки арештувала Т. Бродовича, в якого найшла зброю.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Коломийський суд засудив городенського поліціяа Кліму, обвинуваченого в грабіжи (про що пишемо на ст. 5) на смерть, а його спільника Пікля на досмертну тюрму. До Коломиї приїхав був уже заступник ката. Президент держави замінив йому кару смерти на досмертну тюрму.

ЛЬОЙД ДЖОРДЖ УСТУПАЄ.

Льойд Джордж виїде на південь, щоби лікуватися. Головство партії лібералів перейме Герб. Семюель.

1 листопада ц. р. здержимо висилку „Діла" П. Т. Передплатникам, які не зважаючи на пригадки досі не вирівняли своєї передплати.

Промова Залєського в комісії закордонних справ.

Вчора виголосив Залеський обширне експозе в соймовій комісії закорд. справ. Між іншим говорив він, що використав свій побут у Женеві та Парижі на докладну виміну думок із прем. Лявалем, мін. закорд. справ Франції Бріяном та мін. фінансів Фляндіном. Підчеркує повну згоду свою з союзником в актуальних проблемах політики, балачки з фр. міністром підтвердили це та повне співробітництво з Францією в тих ділянках.

Німеччина проти інфляції.

В палаті президента Гінденбурга в Берліні відбулося 30. ц. м. перше засідання господарської ради німецького уряду при участи всіх міністрів, президента державного банку д-ра Лютера і головного директора німецьких залізниць Берґмілера. Відкрив наради през. Гінденбурґ, вказуючи на залежність ситуації в Німеччині від політичних і господарських умовин у світі. Співпраця німецького уряду й господарської ради повинна причинитися до усунення суперечностей в господарській і соціяльній політиці та до злагіднення теперішньої господарської кризи в Німеччині. Станеться це тільки тоді, коли всі співробітники визволяться від всяких оглядів на інтереси ґруп і одиниць. Канцлер Брінінґ зясував теперішнє господарське положення Німеччини та способи приборкання кризи. Це положення в останніх часах загострилося. Німеччині грозить нова небезпека у звязку з переходом Анґлії до політики високих охоронних мит. На конкуренційну здібність Німеччини за границею вплинув відемно не тільки спадок анґлійського фунта, але теж спадок валюти інших країв. Німеччина не може ніяк зійти на дорогу інфляції. Після промов міністра державної господарки д-ра Вармбольда і д-ра Лютера засідання відложено.

З міродатних кол повідомляють, що головним завданням господарської ради є стабілізація німецької марки за всяку ціну. Буде теж переведена дефляція у формі загальної знижки цін і плат. Всі ціни і плати будуть знижені на 20 прц. при чому буде переводитися безпосередні умови між працьодавцями і робітниками.

—o—

За ревізію репараційної проблєми.

Німецький уряд мав 29. ц. м. засідання, на якому перший раз після закінчення вашингтонської конференції обговорювано ситуацію в репараційній політиці. Із звідомлень, надісланих німецькими амбасадорами з Парижа і Вашинґтону, виходить, що конференція між Лявалем і Гувером скінчилася перемогою французької тези в справі репарацій. Плян Гувера буде дальше підставою для всіх міжнародніх переговорів у справі репарацій. Тому німецький уряд мусить вказати на незвичайне загострення господарської кризи в Німеччині від часу гаської конференції та домагатися нової засадничої ревізії репараційної проблеми. Треба сумніватися, чи плян Йонґа, обмежуючи можливість ревізії тільки до т. зв. не хороненої транші, буде в цьому випадку достаточною підставою до висунення репараційної проблеми. Сяк чи так німецький уряд розпічне дипльоматичні переговори, які будуть вступом до виступлення з внеском покликати комітет, передбачений в пляні Йонґа, задля обслідування господарського положення Німеччини.

Від Видавничої кооперативи „Червона Калина".

Звичайно один місяць у році присвячують у нас книжці. Тим разом листопад присвячений „Червоній Калині" з метою якнайбільше зацікавити читаюче громадянство видавництвом — зокрема придбати для нього нових членів й поширити видання Ч. К., щоби тим способом підсилити діяльність тієї кооперативи, яка спираючись лише на власних силах, мусить боротися з невідрадними умовинами в звязку із загальною скрутою.

Тому в місяці листопаді, кожний член „Червоної Калини" повинен придбати бодай одного нового члена, а передплатники „Літопису" бодай одного нового передплатника, а переглянувши докладно своє конто, мусить вислати кожну найдрібнішу, залеглу квоту до Адміністрації „Ч. К.", бо найболючішим питанням, під теперішню пору для видавництва це стягнення боргів. Більші й менші залеглости за побрані книжки в „Червоній Калині" доходять до суми 60 тисяч золотих. „Червона Калина" це кооператива і, в даному випадку, всім членам повинно лежати її добро на серці. В умовинах тяжкої скрути видавництво може побороти всякі труднощі лише тоді, якщо обовязково й негайно стягне борги, навпаки, дальший такий стан може захитати його основами. Місяць листопад буде тим місяцем, в якому кожний довжник „Червоної Калини" зробить „підрахунок совісти" і вирівняє свій довг.

Не сміє бути більше залеглостей, які нищать дальшу працю видавництва і обезсилюють його діяльність: *Борги за книжки та залегла передплата за „Літопис" мусять бути вирівняні негайно!*

Щоб і нечленам улекшити закупно видань „Червоної Калини" видавництво дає 30 прц. знижки від катальоґових цін на всі замовлення, які вплинуть у місяці листопаді.

Читальні, кооперативи, бібліотеки та нечлени нехай памятають за місяць листопад та покористуються нагодою для закупна видань „Ч. К." по зниженій ціні.

Всі українські книгарні продають у листопаді видання „Червоної Калини" з 30 прц. знижкою.

—o—

НОВИНКИ

— **Евген Говикович веде свою робітню футер у Львові, вул. Домініканська 4. Тел. 67-54.**
404 24—?

— **Місяць Листопад — місяць книжки „Червоної Калини".** Всі видання „Червоної Калини" в місяці листопаді можна дістати з 30% знижкою (крім календаря і видань з р. 1931). 763 ?

— **Чергова конфіската „Діла".** Вчорашнє (245) число „Діла", з 31. жовтня 1931. сконфіскувала цензура за три місця зі звідомлення з берестейського процесу під наг. „Кому та навіщо потрібний цей процес". Це 61-а з черги конфіската „Діла" в цьому році.

— **Листопадове свято в Берліні.** У понеділок, 2. листопада, уладжує „Українська Громада" в Берліні листопадове свято в салі „Тірґартенгоф" коло двірця „Тірґартен". У програму входять: 1. Відкриття свята — д-р Кузеля. 2. „У листопадові роковини" — В. Стахів. 3. Реферат д-ра Бориса Крупницького, асистента при „Українському Наук. Інституті": „Економічні підстави української державности". 4. Сотн. Ярий: „Спомин із української визвольної боротьби". Початок в год. 8. веч. — **Виділ „Української Громади".**

— **Концерт Іванни Шмериківської-Приймової,** артистки-співачки (мецо-сопран) переложений з непередбачених причин, відбудеться в середу, 4. листопада ц. р. в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка. У програму концерту входять музичні черлини італійських, французьких і німецьких композиторів із XVII.—XVIII. ст., а також новітні твори молодих українських композиторів. Фортепяновий супровід обняв д-р Н. Нижанківський.

— **Самогубство.** В Бродах застрілився уч. 8 гімн. кляси Ад. Чернявський. Причина була недостаточна відповідь.

— **Виставка народнього мистецтва в Самборі.** Дня 25. жовтня відбулося в салях „Бесіди" відкриття виставки народнього мистецтва та української книжки, влаштованої заходами філії „Просвіти". Не вважаючи на непогоду на відкриття зїхалися делеґати дооколичних сіл і численно явилось місцеве громадянство. Виставку відчинив вступним привітом голова місцевої філії „Просвіти" д-р І. Рогуцький, вказуючи на вагу такої виставки для культурного життя Самбірщини. Д-р Княжинський пояснював присутнім експонати. У відділі народнього мистецтва взяли участь кооператива „Українське Народнє Мистецтво" у Львові, пп. О. О. Кульчицькі з Перемишля, кооператива „Гуцульщина" в Косові, „Бойківський Музей" і фірма М. Чухрай зі Самбора. У відділі книжок виста-

вили свої зразки ріжні львівські видання. Виставка зорганізована з великим артистичним смаком і має чималий успіх.

— **Загроза повіни на Закарпатській Україні.** З Ужгороду повідомляють, що стоплені снїги і останні зливи піднесли несподівано рівень води в ріках. Із багатьох місцевостей повідомляють, що їм загрожує повінь.

— **Зїзд війтів у Станиславові.** 29. жовтня відбувся у Станиславові зїзд війтів і громадських секретарів із станиславівського повіту. Учасники зїзду відвідали рухому виставу краєвого промислу.

— **Перестав виходити „Голос Народа“**, офіційний орган т. зв. Русской Аграрной Партії.

— **Легалізація мірничого знаряддя.** „Союз Українських Купців“ повідомляє своїх членів і всіх українських купців і промисловців, що уряд мір у Львові легалізуватиме до кінця цього року новою рисою всі міри та ваги. Дотеперішні риси неважні та після нового року не можна буде вживати таких ваг. Тому треба постаратися заздалегідь про нову рису. Від 1. січня 1932 р. почнеться перевірка, а всі власники ваг і мір із старою, а без нової риси будуть гостро покарані; ваги та міри без нової риси перевірка відбере.

— **З Волинської хроніки.** В Рівному арештували громадського службовика з Катербурга — Б. Вольського за зловживання на суму 1400 зол. — У Колодонках, рівенського повіту, Семен Ошабюк і Роман Стадник вбили Омелька Ослоза. Вбивників арештували.

— **Пожежа кіна в Яссах в Бесарабії.** Недавно вибухнула пожежа кіна в Яссах. Вогонь повстав у операторні. Помічник оператора Петро Мавченко згорів живцем. На салі повстав переполох. У загальній метушні біля дверей потоптала юрба кілька осіб. Підчас гашення пожежі задушилося димом 5 осіб із огневої сторожі; у важкому стані відвезли їх у лічницю. Кіно згоріло.

— **По широкому світі.** Запас золота швайцарського державного банку зріс на 85 мілїонів франків. Покриття на швайцарський франк піднялося таким робом на 160 проц. — Економічний виділ Союзу Народів закінчив наради своєї 26-ої сесії. — Еспанський уряд звільнив половину державних урядовців. Постанова не торкається службовиків мін-ства справедливости, війська та закорд. представництв. — Французьке громадянство обговорює вислїди англійських виборів. Поширюється думка, що це матиме вплив на вислїди виборів у Франції, які відбудуться в 1932 р.

— **Велика шпіонська афера.** Кінотеатри Коперник-Марусенька висвітлюють тепер великий звуковий архитвір **X-27** у заголовній ролі **Марлена Дітріх.** Незвичайна акція тієї фільми йде в австрійськім і російськім ґенеральнім штабі, у Відні та в окупованій Росією Галичині. Це несамовита історія боротьби жінки-шпіонки австрійського штабу X-27 з таємним австрійським капітаном — полковником російської армії Н. 14. Голосна свого часу афера полковника Редля найшла наслідувача в особі старшини австрійського штабу — зрадника полковника фон Гіндава. Чудес відваги й іграшок зі смертю доказує X-27. Вона передістається до російського штабу — викрадає пляни, щоби вможливити Австрії проломити фронт біля Горлиць і знищити російську армію. Фільму цю режісерував славний Йосиф фон Штернберг. Він створив пробоєвик, для якого немає слів захоплення. X-27 то скінчений вислів краси, мистецтва й уліпшеної техніки. Це добра повість зі свіжим й оригінальним текстом. Цей важний архитвір повинні побачити всі. 1897

З судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

(Десятий день процесу.)

Перша декада цього великого процесу не прояснила багатьох темних або неясних місць з акту обвинувачення. Що більше, деякі, здавалося б, неоспоримі факти під впливом туманних, мрячних зізнань свідків на розправі стали сумнівними. Тому так оборона як і прокуратор та члени трибуналу стараються прояснити своїми питаннями ситуацію. Так само й питання деяких апо- між суддів присяглих, що встрявають час до часу в дискусію вказують, що лава не має досі ясного образу вини поодиноких обвинувачених головно тих, яким закидують напад під Бібркою. Передовс'м щодо обв. Книша.

Тому й на вчорашній день клали велику вагу так прокуратор як і оборона в тій думці, що зізнання Айзена, візника з Бібрки, Словікової, що їхала критичного дня з Айзеном зі стації і мала бачити Книша на дорозі та вкінці Бабяжа, поліц. агента, котрому Словікова виявила свої спостереження щодо Книша, прояснять найбільший сумнів, який досі є в тому процесі, а саме, чи Книш брав участь у нападі чи ні.

Слід зазначити, що Словікова вже раз зізнавала, а покликано її вдруге для ґрунтовнішого розпиту і сконфронтування зі свідком Бабяжем. Тому то зізнання інших свідків і знавців, що зізнавали того дня стояли на дальшому пляні.

Розправа почалася переслуханням свідка *Стефана Коржинського*, доктора медицини. На нього покликавася обв. Кордюк, як на цього, що вияв докладніше про пляни щодо видання туристичного провідника по Карпатах.

Свідок цю обставину підтвердив вповні.

Свід. *Броніслава Литавец* з Войнилова, покликана в справі ревізії у обв. Матийціва, не внесла до розправи нічого нового.

Свід. *Айзен*, навіяв дещо веселости на салю. Типовий провінціяльний фіакерник, якого ніщо не обходить, хто з ним їде. Аби тільки заплатив за їзду. Тимто й не може нічого сказати хто з ним їхав критичного дня із Глібович до Бібрки. Всеж таки здогадується, що Словікова з ним не їхала тоді. З обвин чених пізнає тільки Максимюка, що сидів біля гостинця.

Свідок *Бабяж*, пол. агент оповідає, що в січні ц. р. відбувалася у слідчого судді Янушевського конфронтація Словікової з обвинуваченими в нападі під Бібркою. Словікова після цеї конфронтації вийшла на коридор і там стрінула свідка та призналася йому, що на конфронтації пізнала в Книші цього чоловіка, що його бачила на дорозі до Бібрки в дні нападу. Одначе про це не говорила слід. судді, бо боялася пімсти українців. Тоді саме відводили коридором обвинувачених і вона показала на одного з них рукою, кажучи, що це той, якого тоді бачила. Це був Книш. Сконфронтована з Бабяжем Словікова твердить, що це не було підчас першої конфронтації, ало щойно підчас другої і на тому тлі йде довша суперечка. Обоє обстають при своїх твердженнях. В цю суперечку мішається оборона, прокуратор і судді присяглі і вентилюють цю справу на всі сторони. Одначе ця справа не вияснюється, тільки Словікова стверджує, що і тоді і тепер пізнає Книша.

Покликаний на свідка сл. суддя Янушевський на обставину зізнань обвинувачених і свідків, яких переслухував у слідстві, каже, що все втягнене до протоколів є згідне з тим, що вони зізнавали. Понатим не може нічого більше додати.

Підчас переслухування знавців військових справ кап. Ґанлевського і пор. Блезеня у справі пляну касарень, найденого в обв. Осипа Процишина, предсідник зарядив тайність розправи.

Після переслухання цих свідків предсідник замкнув розправу до слід. дня.

СПРАВА ВАСИЛЯ ПРОЦИШИНА І БОГДАНА ГЕВКА ПЕРЕД НАЙВ. СУДОМ У ВАРШАВІ.

В перших днях червня ц. р. відбулася перед львівською лавою суддів присяглих розправа проти **Василя Процишина**, студ. унів. з Лубянок Нижних (Збаражчина) і **Богдана Гевка**, гімн. учня зі Збаража за приналежність до УВО і за підпал Огонського, господаря-поляка зі Збаража.

Судді присяглі затвердили тоді питання щодо обох злочинів і В. Процишинові присудили тоді кару 8 літ тяжкої вязниці, а Б. Гевкові 4 роки.

Проти цього присуду внесла оборона касацію і дня 29. жовтня відбулася касаційна розправа перед Найв. Судом у Варшаві. Вислідом її було скасування присуду щодо Василя Процишина в цілости, а щодо Богдана Гевка затвердив Н. Суд присуд за злочин головної зради, а натомість дотично злочину підпалу теж ухилив. Це вже другий з ряду аналогічний випадок становища Найв. Суду. Мається на думці касацію Назаря Заяця, господаря з Равщини, що його львівський суд засудив на 5 літ тяжкої тюрми за державну зраду і підпал. Найв. Суд прихилився до касації й уневажнив присуд щодо підпалу, а затвердив тільки держ. зраду. В другій розправі перед іншою лавою суддів присяглих присудили за державну зраду кару півтора року.

Василя Процишина боронив адв. д-р **Степан Шухевич**, а Богдана Гевка — посол д-р **Дмитро Ладика.**

ПОЛІЦАЙ-БАНДИТ.

Городенка довгі місяці була під терором бандитської ватаги. Члени тієї ватаги після ограблення людей говорили: „Бардзо дзенкуеми, добраноц!“ Вкінці виявилося, що одним із членів тієї ватаги є не хто інший а громадський поліцай, 29-літній Юзеф Кліма, батько двох дітей. Він то м. ін. на спілку з гром. гицлем Юзефом Пікелем і якимсь Чайковським (який утік) ограбив городенського реставратора Шпільберга.

30. жовтня поліцай Кліма і Пікель станули перед наглим судом у Коломиї.

ЗА 40 ЗОЛ. НА СМЕРТЬ.

Наглий суд у Бережанах засудив на кару смерти Вас. Петрова, бувш. службовика львівського маґістрату за те, що в лісі біля Вовкова вбив перекупку й забрав у неї 40 зол. Трибунал ухвалив засудженого предложити до помилування президентові держави.

СПОРТ.

Біг навпростець України.

Біг навпростець д.-а. секції України відбудеться в неділю 1. XI. ц. р. в год. 10.30 рано. Старт на площі Сокола-Батька.

Копаний мяч.

В неділю 1. XI. ц. р. розіграє Україна товариські мячеві змагання з ліговою дружиною Чорних. Змагання відбудеться на грищі Чорних в год. 14-ій (2-ій) попол. — Змагання Чорних в год. 11-ій Ліги між Погонею і Рухом відбудуться в год. 11. передпол. на грищі Погоні.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

КАРЛО БАНДРІВСЬКИЙ.

З померлим 29. X. емеритованим надрадником скарбу Карлом Бандрівським зійшов у могилу відомий у Львові громадянин, один з найближчих товаришів і приятелів пок. Франка, з яким ходив разом до школи і з яким покінчив одночасно гімназію в Дрогобичі. Покійний Бандрівський — людина ригористична і тверда до себе самого і до світа, був великим праведником, що поступав завсіди і всюди чесно, характерно і справедливо. В молодих літах, пробиваючись тяжко крізь життя, був м. ін. диригентом хору у студ. т-ві „Дружній Лихвар“ і з того часу стояв постійно дуже близько до нашого музичного життя. Довгі роки був членом виділу Муз. Інституту ім. Лисенка, для якого поклав немалі заслуги. Свого часу віддав також немалі прислуги Т-ву „Просвіта“, подаючи для його календарів і книжок свої фахові інформації про скарбові і податкові справи. — Покійний осиротив жінку (рідну сестру Сальомеї Крушельницької), сина Володимира і доньку Дарію (відому співачку). Помер у 76 році життя — В. И. П.!

Жертви на фонд ім. М. Галущинського в „Просвіті“.

IV. виказ.

На фонд ім. Михайла Галущинського при Т—ві „Просвіта“ зложили дальше в золотих: Куціль Іван з Мостиськ 1, Садевич Василь з Мостиськ 1, о. Іванчук Ів. з Товстого 5, Філія „Союзу Українок“ в Сяноці 10, Осип Петрицький з Репужинець 5, Філія „Просвіти“ з Судової Вишні 10, Григорій Стахів з Лазарівки 25, о. Теодор Цегельський зі Струсова (складка) 50, М. Гевський з Борщева 2, д-р А. Лунів і І. Лунева з Борщева 7, д-р Чировський з Борщева 2, Тетяна Багдаєва з Борщева 5, Чижик з Борщева 150, В. Малицький з Борщева 1, нотар Гонтарський з Борщева 2, О. Наконечний з Борщева 2, Іван Волошин з Борщева 5, Степан Чепелівський з Динова 20, Видія Української Бурси в Стрию 20 Роман Кишакевич 10 і М Цядка 2 (оба з Горлиць) і кличуть: І Кишакевича в Познані, Осипа Куопяку у Львові і Бр. Гелепінського в Лежайську на довільні квоти, О. Курдидик з Калуша 2, Константин Мельник з Биткова 5, філія „Просвіти“ в Збаражі 15, Марія Тимків з Бабина 10, Іван Фута зі Снятина 10, читальня „Просвіти“ в Краснім к/Скнилова 5, Іван Сухинський з Бужка 5, Осип Нестор з Дрогобича 5, о. В. Тимик — збірка в церкві в Чижикові 18·37, Володимир, Софія і Гануся Дорошенко зі Львова 15, Степан Шкарпович зі Львова 4, О. Левицька і С-ка Львів 100, Михайло Стефанівський зі Львова 40 о. В Косевич з Богородчан 5, філія „Просвіти“ в Тернополі 21·55, Н. Н. з Тернополя 150, о. Василь Белей зі Львова 10, Сидір Громницький зі Львова 20. Разом виказано нині 820·42 зол. З попередніми зложено разом 2736·56 зол.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 30. X. п. р. за масло експортове та десерове пріма 3·10 зол., за літру молока 28—29 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 6·20—6·30 зол.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 31. жовтня, година 3·30 попол. „За сімома горами“, казка для дітей; ціни найнижчі.

Субота, 31. жовтня, година 7·30 веч. „Тінь“.

Неділя, 1. листопада, година 7·30 веч. „Тінь“.

Понеділок, 2. листопада, год. 7·30 веч. „Тінь“.

Театр Ріжнородностей:

Субота, 31. жовтня, година 7·30 веч „Радісне знання“ А. Фраккарелля (премієра).

Неділя, 1. листопада, година 3·30 попол. „Колисанка“.

Неділя, 1. листопада, година 7·30 веч. „Радісне знання“.

Понеділок, 2. листопада, година 7·30 веч. „Радісне знання“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Трагедія на Монблян“ і додатки.

КАСІНО: „Розведена“ (Норма Шірер).

КОПЕРНИК: „Марлена Дітріх як Х-27“.

ЛЕВ: „Африка говорить“. 100 проц. звукова фільма.

МАРУСЕНЬКА: „Марлена Дітріх як Х-27“.

МІРАЖ: „Маски“ та „Гарольд жениться“ (Гарольд Льойд).

ОАЗА: „На Заході без змін“ (Ремарка).

ПАЛЯС: Звукова фільма „Королева сансінгів“.

ПАН: „Відродження“ (на основі повісти Льва Толстого; Джон Гільберт).

ПАСАЖ: „Тайна лімузини“ (Гарі Піль), „Дикарка“ та додатки.

ПРОМІНЬ: „Чудеса в Масабельських горах“.

СТИЛЕВЕ: Звукова фільма: „Мадярська рапсодія“ та додатки.

УТІХА: „Крівавий жарт“ (Ришард Тальмедж) і „Двобій Тома Мікса“.

ХИМЕРА: „Я тебе лише любив“ та додатки.

Програма радіо.

Понеділок 2. листопада 1931.

Ляйпціг (259,3) 19·30 Пісоньки, 20·00 Конц. **Мор. Острава** (263,4) 16·10 Концерт. **Брно** (341,7) 15·25 Релігійна музика. **Льондон** (356,3) 23·25 Танкова музика. **Гамбург** (372,2) 21·10 Класичні сонати. **Букарешт** (394,2) 21·00 Румунська музика. **Сотенс** (403,8) 20·15 Концерт. **Берлін** (419) 15·40 „Потвердження життя“. **Харків** (426) 18·00, 20·00, Концерти. **Лянгенберг** (472,4) 20·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19·20 „Пісні та танки смерти“. **Брукселя** (508,5) 19·05 Пісні без слів. **Відень** (516,4) 15·30 Курс астрономії. **Рига** (524,5) 21·30 Мандоліни. **Мінхен** (532,9) 19·30 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00, 16·00, 18·00 Концерти. **Ослью** (1071,4) 22·05 Хор. **Калюндборг** (1153,8) 22·30 Московська музика. **Москва** (1481) 13·50 Література. 18·30 Концерт.

Вівторок, 3. листопада 1931.

Ляйпціг (259,3) 16·30 Концерт **Моравська Острава** (263,4) 19·05 Концерти **Братислава** (278,4) 22·20 Циганська музика. **Льондон** (356,3) 15·00 Концерт. **Гамбург** (372,2) 21·30 Кабарет. **Букарешт** (394,2) 17·00 Румунська музика. **Сотенс** (403,8) 21·10 Веселий концерт. **Берлин** (419) 20·30 Ревія „Світ із гори та долини“. **Харків** (426) 15·00, 18·00, 20·00 Концерти. **Рим** (441,2) 17·30 Концерт. **Лянгенберг** (472,4) 18·00 „Крилаті герої“. **Прага** (486,2) 20·00 Концерт. **Мілано** (500,8) 21·00 Концерт. **Брукселя** (508,5) 22·30 Танкова музика. **Відень** (516,4) 19·00 Опера „Гугеноти“. **Рига** (524,5) 21·30 Давні танки. **Будапешт** (550,5) 17·30 Мадярські пісні. **Ленінград** (1000) 14·00, 16·00, 18·30 Концерти. **Ослью** (1071,4) 20·30 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 23·00 Танкова музика. **Москва** (1481) 15·00, 18·30, 20·30 Концерти **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 19·30 „Рільничосвітня господарська програма“. **Париж** (1724,1) 21·00 Оперетка.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя 1. листопада 1931.

Львів (380·7) 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня 16·20. 16·55 Грамофонові кружки. 16·40 Виклад. 17·15—19·00 Передачі з Варшави 19·00 Всячина. 19·25 „Блукаючі душі“. 19·45 Передача з Вильна 20·15—23·05 Передачі з Варшави. 23·05 Спортові новини.

Понеділок 2. листопада 1931.

Львів (380,7) 11·40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 12·10 Про погоду дня. 15·05—15·45 Передачі з Варшави 16·20 Навчання французької мови 17·10—18·50 Передачі з Варшави 18·50 Всячина. 19·15 Перед. з Варшави 19·25 „З моїх спогадів“ — Семашкова. 19·45—22·55 Передачі з Варшави Грамофонові кружки: 12·15, 15·45 і 16·40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під адм. проводом І. Волощука.

З поворотом до Перемишля.

ТУРКА н/Стр.:
1. XI. „Циганка Аза“.

СТАРИЙ САМБІР:
2. XI. „У вирі кохання“.
3. XI. „Ой не ходи Грицю“.

САМБІР:
4. XI. „У вирі кохання“.
5. XI. „Ромео і Юлія“.
6. XI. „Поїзд-мара“ (премієра).

Відтак театр переїздить до Перемишля на постійний зимовий побут. Про інавгураційну виставу та дальший репертуар оголоситься пізніше 489

Відчит д-ра О. Назарука на тему: „Життя українців в Америці і Канаді“ відбудеться в неділю 1. листопада в год 12 вполудне в домівці „Союзу Українських Купців“, Підвалля 9. І. пов. Вступ безплатний.

Виказ жертв на український Захист Сиріт С. С. Василіянок в Дрогобичі, зложених земляками в Америці в амер. долярах: Братство св. Володимира від 179 Українського Союза 25·00, Михайло Кульчицький 5·00, о. Василь Дяків 2·00, Василь Шупляк 2·00, Михайло Слонський 2·00, д-р Никола Клим 2·00, Никола Тильович 1·08, Василь Петришин 1·00, Михайло Паращак 1·00, Никола Сопко 1·00, Никола Борусевич 1·00, Теодор Владика 1·00, Михайло Дмитришин 1·00, Василь Білик 1·00, Іван Добропільський 1·00, Михайло Федина 1·00, Никола Федчак 1·00, Михайло Волянський 1·00, Василь Паращак 1·00, Ілія Любчин 1·00, Олекса Грамоцький 1·00, Дмитро Єлечко 1·00 Михайло Гардигайло 1·00, Михайло Зенба 1·00, Юрко Василюка 1·00, Василь Хрунь 1·00, Михайло Євуско 1·00, Петро Лесів 1·00, Михайло Бартіш 1·00, Михайло Добропільський 1·00, Михайло Кондрат 1·00, Стефан Левицький 1·00, Василь Тустановський 1·00, Іван Онуфрей 0·50, Михайло Стеців 0·50. Разом 66 ам. долярів. Усім жертводавцям щире Спасибіг!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5.** 130

КАМЕНИЦІ, віллі, доми з огородами, парцелі, найкраще купити можна через бюро **Ігната, Львів, Куркова 24** тел. 16—22. — Численні подяки і поручення. 742 3—3

НІМЕЦЬ, академик уділяє лекції німецької мови (також з інших предметів) за мешкання з частинним удержанням або за заплатою. Зголошення до адмін. „Діла“ під Н. К.“. 754 2-2

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО СВОЇХ РЕМІСНИКІВ! Кондри, матераци, меблі перераблює солідно і дешево також по домах. — **Лежанський, Личаківська 7.** (в брамі). 712 3—3

УНЕВАЖНЮЄТЬСЯ згублений документ **„Karta pobytu L. 148“** виданий львівським повітовим староством на називсько **Бронислав Маруненко.**

ПОКІЙ з окремим входом негайно до винайму. — Клушинська ч. 9. побіч клінік. 765

ФУТРО ПОДОРОЖНЕ, японські лиси, майже нове, оказійно на продаж у кушнірській робітні П. Карпяка, Куркова 11 а/І. 760

ОКАЗІЯ! МАШИНИ до шиття швайцарські, австрійські, гарантовані найліпших фабрик по найнижчих цінах поручає **Зайден, Львів, Городецька 9.** — На провінцію висилаємо на бажання цінник. 759 1—3

ФОРТЕПЯНИ майже нові „Bösendorfera“ та „Kochkorselta“ оказійно на продаж. — **„Дім Шопена“**, Львів, Сикстуська 11. 767

НА ЦИТРУ твори Белкоровайного: **Пластунка**, Танго Стефи, Козачок, Гуцулка, 1 зол. 731 3—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Акушер-гінеколог Д-р Д. Різель

б. лікар клінік положн.-гін. у Берліні й Парижі орд. від 3—5½. 745 2—3

Львів, Браєрівська 11 а. тел. 97—70.

Тех.-дентистичне Заведения

Н. Ґебера, Львів Академічна 18.

Тел. 37—53 (Над склепом п. Мусяловича). П. Т. Студенти університету і шкільна молодь користає зі знижок. 652 2—2

Найбільше поширений, ілюстрований місячник для дітей і молоді

„НАШ ПРИЯТЕЛЬ“

виходить вже одинайцятий рік. Досі розійшлося звиж 1,000.000 (мілion) примірників. XI. річник зачався 1. вересня так, як шкільний рік.

Передплата на весь рік коштує всього 2·50 зол.

Замовлення з одночасною надсилкою грошей на адресу: „НАШ ПРИЯТЕЛЬ“ — **L W Ó W, skrytka poczt. 108.** 696 3-6

Накладом Української Книгарні в Станиславові, вул. Собіського ч. 16. вийшли:

1) **НАУКА СОЛЬФЕЖА** ч. II. М. Куція. Цей підручник співу поручений Мін.-ством Освіти рескр. II—18250/31. до шкільного вжитку. — Ціна зол. 1·80.

2) **УКРАЇНСЬКІ ВИШИВКИ**, серія І. і II. Кожна серія має 8 листків і 24 взори. Ціна одної серії 3·50 зол.

Висилається за післяплатою або за попереднім надісланням готівки. 753 2-4

„Священное Апракос Евангеліе“

Часть II. Служебника.

Відповідно до припоручення гр. кат. Митрополичого Ординаріяту ч. 7354, поміщеного в „Львівських Архієпархіяльних Відомостях“ ч. II. з 15. X. 1931 р., що Евангеліє має находитися на кожнім Престолі, постановив „Ставропигійський Інститут“ продавати Апракос Евангеліє на сплату в 2—3 місячних ратах тим першим, які не можуть цього Евангелія придбати за готівку. Треба предложити відповідну декларацію підписану парохом і 2 парохіянами, що сплата рат точно буде додержана.

Ціна Апракос Евангелія в гарнім і тревалім переплеті 37 × 20 1/2 цм:
а) з металевими образцями, клявром і золоченими берегами . . 8·00 ам. дол.
б) без металевих образців і кляври, з хрестом (як служебник) . . . . . . 6,50 ам. дол.
в) брошуроване . . . . 5,00 „ „

При замовленню треба надіслати декларацію, першу рату і 2 зол. на опакування та порто. 564

ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ діточі

поручає дешево фабричний склад

М. Волковиські

Львів, Коперника 5. Тел. 95-92.

Великий вибір догідні умовини.

1886/V-30

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ КНИЖКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“

30% ЗНИЖКА **ЗА ГОТІВКУ.**

ЧЕРВОНА КАЛИНА

Редакція і адмініст. Львів, Руська 18. III п. Тел. 57-79. Конто ПКО. 152-514.

Вступайте в члени Видавничої кооперативи „Червона Калина“!

Члени дістають кожну книжку за ПОЛОВИНУ ЦІНИ і календар-альманах Ч. К. даром. Уділ 25 зл. вписове 5 зл. можна сплачувати і догідними ратами.

ЧЕРВОНА КАЛИНА МАЄ ВЛАСНУ КНИГАРНЮ В ЗОЛОЧЕВІ ВУЛ. КОЛІЙОВА 1.

Антін Вільшенко:

Життя й пригоди Цяпки Скоропада

ціна зл.

(Віршована історія про пор. УСС. Цяпку). ст. 270 . . . 4.50

Героєм цеї сатири епопеї є популярна постать пор. УСС. Цяпки, про котрого загально оповідають багато переказів й анекдотів. Автор А. Вільшенко переказує дуже докладно й подрібно його життєпис, починаючи від народження, далі описує його гімназійні й університетські студії, початок світової війни, творення січових відділів і перші їх бої та подвиги Цяпки, його побут у коші і у вишколі, закладання лицарського ордену Залізної Остороги, у якому стає Цяпка великим комтуром, пляни нової роботи для національної справи, вихід у поле. Далі слідують події в звязку з революцією на В. Україні, перехід галичан до „червоних“, арешт Цяпки, втеча його до укр. повстанців і заслання його до Архангельська, вкінці пригоди його в північній країні.

Книжку цю можна як найгорячіше поручити нашому загалові тим більше, що таких творів у нас дуже мало, а епопея Вільшенка та ще сатирична, це перша цього роду спроба.

„Український Голос“ з 7. IX. 1927.

Микола Голубець:

Історія Львова від найдавніших часів

ціна зл.

Львів в часах великої і визвольної війни Л. Л. ст. 179 . 3.00

Потреба в провіднику по Львові відчувалася вже давно тимбільше, що новіші польські провідники далеко не стояли на висоті строгої наукової та безсторонности.

Основна праця, великого знатока старого Львова — М. Голубця, дала зручний перегляд топографії та історії Львова, його монументальних памяток, як світського так і релігійного характеру. Цінність його нарису полягає в тому, що тут вдало зеднано принціп топографічного огляду рівнобіжно з історично - хронольогічним розвитком монументального мистецтва. Тому ми маємо не тільки „провідник“ по місту у вузькому значінню цього слова, але також солідну монографію про Львів — його історію, розвиток та мистецькі памятки.

„Укр. Мистецтво“ за грудень 1926.

БОГДАН ЛЕПКИЙ:

		ціна зл.
От так собі	мініятури. ст. 131	1.50
Слота	Поезії. ст. 27	0.90
Зірка	Повість з повоєнного життя. ст. 181 . . .	4.00
Вадим	Повість з княжої доби. ст. 227	4.50

„От так собі“ дає більше як обіцює своїм заголовком. Нема в нас письменників, які наслідувалиби цей дуже сучасний рід літератури, такий поширений нині на Заході; мініятури на один часописний фейлетон і легке оповідання. Жаль, що Б. Лепкий пише їх тільки як intermezzo між поважнішою працею. Деякі з них, мережані легкою іронією та соняшним гумором, вартують більше, як груба поважна повість.

М. Рудницький „Діло“ з 1. IV. 1927.

Василь Софронів:

ГРІШНИК

ціна зл.

Нариси. стор. 112 . . . . . . 1.50

„Грішник — збірка незвичайно цікава. Раз тому, що це твір прозовий, а далі інтересна вона обрисами свойого внутрішнього обличча.

В тім дрібнім вирізку життя, змальованім тут — зазначуються обриси справжньої дійсности так гостро, так переконуючо, а подекуди й захоплюючо, що читається його книжечку з щораз глибшою увагою, а при кінці з жалем, що вона така коротка. Софронів цікавить так тому, що від його нарисів віє чимсь свіжим, новим і вщерть природнім іза чого сміливий підхід в його любовних історіях пригадує дещо творчу стихійність у творах молодого Винниченка.

Д-р Остап Грицай: Американська „Свобода“ ч. 140—143.

ХАЛІДА ЕДІБ:

В ОГНІ

Повість з турецької визвольної війни

ціна зл.

ст. 234 . . . . . . 4.50

„Повість писана жагучо, пристрастно, писана кровю і то щирою, сердечною. Жіночі очі, що накладають на мущину окови найтруслмвіших рабських звичок, які приковують його до домашнього огнища, до кімнати, провадять його деколи й у пекло.

І в тому випадку в пекло стрільного пороху, смерти на полі, в окопах, в пекло партизанських боїв, завдяки одній жінці Айші, з якої війна зробила героїню, забравши її мужа й сина, забитих у жорстокий спосіб завойовниками, а лишаючи в серці одиноку тепер ціль в її житті: добро й визволення вітчини.

Повість кінчиться трагічно (писана в формі дневника) але по її прочитанні мимовільно насуваються рефлєксії: а ми? Декотрі уривки можнаби живцем примінити до наших обставин, і справедливо пише М. Струтинський, що читач часто затрачує екзотичність сюжету й „здається йому, що турецька авторка перенесла на малоазійський грунт картини з української революції“.

„Поступ“ ч. 5—6 з 1927.

БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ МИР

ціна зл.

Спомини і матеріяли. ст. 320 . . . . 8.00

ЗМІСТ: Від Видавництва. 1) Кедрин: Берестейський Мир. 2) М. Голубець: Берестє Литовське. 3) Д-р М. Залізняк: Моя участь у мирових переговорах в Берестю Литовському. 4) О. Севрюк: Берестейський Мир. 5) В. Винниченко: Мир з Центральними Державами. 6) Гр. О. Чернін: Берестє Литовське. 7) Ген. Гофман: Берестейський Мир. 8) Ген. Людендорф: Мирові переговори у Берестї Литовському. 9) Колін Рос: Звіт. 10) Текст мирового договору. 11) Тайний договір про Галичину та Буковину. Карта України. 20 аркушів друку. 320 сторін + 16 сторін ілюстрацій. — Ціна 8 золотих.

Тихо, без гомону, майже німо проминули 10-літні роковини Берестейського Мира, того справді епохального акту, що вперше від соток літ поставив нас у „народів вольних колі“, що від непамятних часів вивів нас, як державну націю, на широкий шлях міжнародніх зносин.

Єдиним наявним свідоцтвом шановливости і — так сказатиб — любовного відношення до цього зворотного акту в історії українського народу є солідне видання „Червоної Калини“ під написом: „Берестейський Мир“. Складається вона зі вступної статті редактора цього збірника І. Кедрина під загальним написом: „Берестейський Мир“, статті солідної, вдумчивої, написаної з хистом. Опісля йде принагідна замітка М. Голубця про Берестє під написом: „Берестє Литовське“, яка попереджує серію споминів урядових і неурядових учасників мирової конференції в Берестї.

Серію споминів розпочинає д-р Микола Залізняк майже 100-сторінковою статтею: „Моя участь у мирових переговорах в Берестю Литовському“, статтею незвичайно цікавою і вичерпуючою.

Коли д-р Залізняк по більшій части водить нас позакулісовими стежками Берестя та показує зразки вдатного дипльоматичного маневрування, то „ін медіас рес“ самих переговорів уводить нас Ол. Севрюк, голова української мирової делєгації у своїх уривках зі споминів, уривках, що торкаються берестейського мира.

Специфічний тон, з іронічним сосом, пробивається і в quasi аналізі та quasi оцінці В. Винниченка. Знаменитий письменник і в політиці повертається, як у романі. В зустрічі з дійсністю він вічно невдоволений.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ КНИЖКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“

30% ЗНИЖКА ЗА ГОТІВКУ.

Після українських авторів ідуть спомини німецько - австрійських учасників мирові конференції в Берестї, а саме: гр. О. Черніна („Берестє Литовське“), ген .М. Гофмана („Берестейський Мир“) і ген. Е. Людендорфа („Мирові переговори у Берестю Литовському“). На кінці додано звіт журналіста для начальника відділу воєнних операцій німецького східного фронту про стан на Україні в березні 1918 р., текст мирового договору в Берестю та тайний договір про Галичину та Буковину.

Коли спомини й освітлення берестейських подій в українських авторів заносять деякою зручно скриваною котурноватістю, то від німецьких авторів бє безпосередність і щиріст.

В споминах, зібраних у виданій книжці, встають перед нами ці великі події, їх напружуюче чергування, дієві особи, а все зацікавлення скупчується біля України й її делєгації. **„Діло“ з 20. IV. 1928.**

Роман Купчинський:

Курилася доріженька. ст. 208.
Вичерпане.

Перед навалою

ціна зл.
ст. 192 . . . . 4.00

„Повість Р. Купчинського — це перша у нас спроба відтворити осередовище, в якому зродилася і зросла в могутню силу стрілецька ідея. Герої повісти, близькі знайомі автора. Події, які описує, пережив як співучасник та очевидець. З цього боку твір автора являється для історика рр. 1914—1918 горячим документом. Масовий читач буде вдячний авторові за талановиту панораму картин з бурливих воєнних років, в яких формується новий тип Українця“.

Михайло Струтинський.

Федір Дудко:

В ЗАГРАВІ

Роман. Фільми української боротьби.

ціна зл.
I. **Чорторий.** ст. 188 . . . 3.50
II. **Квіти і кров.** ст. 192 . . 4.00
III. **На згарищах.** ст. 168 . . 4.00

ГЛУМ, оповідання ст. 56 . . . . . ціна зл. 1.20

У нас досі бракувало повісти, що змалювалаб події боротьби за державність на Великій Україні. Широко - відоме й заслужене на полі видавання визвольної літератури видавництво „Червона Калина“ нарешті виповнило цю доймаючу прогалину видаючи роман Ф. Дудка, де в живій займаючій формі змальовані, на тлі особистих переживань героя, події визвольної боротьби з большевиками, денікінцями, а також епізоди стихійної повстанської партизантки. Автор, наочний свідок тогочасних подій, що сам багато бачив, пережив й передумав, виявляє себе тут добрим спостерігачем і правдивим дієписцем. Маючи перед нами ріжні епізоди і типи недавнього минулого, автор заставляє читачів не тільки їх наново переживати, але й задуматися над їх трагізмом, що ще збільшує вартість його книжки.

Написана легким стилем і гарною мовою прецікава його повість читається до кінця з неослабним інтересом. Серед безлічи ріжного роду друкованого паперу, яка наводнює наш книжковий ринок, слушно розчаровуючи й дегустуючи читача роман цей безперечно явище у нас винімкове, варте всякої уваги. Це не макулятура, а річ справді літературна.

Володимир Дорошенко („Літ. Наук. Вістник“ за травень 1929.)

Ген. Всеволод Петрів:

Спомини з часів української революції

ціна зл.
I. До Берестейського миру ст. 180 . . . . . 3.50
II. До заняття Київа. ст. 184 . . . . . 3.50
III. Кримський похід. ст. 164 . . . . . 3.50
IV. Доба Гетьманщини. ст. 117 . . . . . 3.00

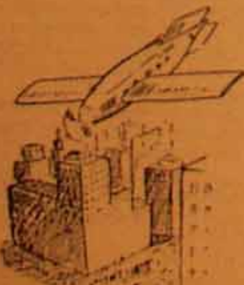
„З усіх досі написаних у нас споминів із недавно - пережитого, може ні одні не залишають такого сильного враження своєю щирістю, безпретенсійністю, холодною обєктивністю й глибоким тверезим поглядом в минуле, як спомини ґенерала Петрова. Спомини написані дуже цікаво й читаються з неослабним інтересом, як ліпший роман, до останнього рядка.

Видавництво „Червона Калина“, яке видрукувало до цього часу цілий ряд цікавих книжок, має можливість сміливо пишатися випущенням у світ цих безперечно цінних споминів“.

„Літ. Наук. Вістник“ за квітень 1928.

„Очевидець наших визвольних змагань — дає картину подій, що хвилюють більше як сензаційна повість. Вірність, щирість, безпосередність, сотні подробиць революційної боротьби неімовірних мов порив невідомих героїв...““

Д-р М. Рудницький.

Юра Шкрумеляк:

Чета крилатих

Дивні пригоди з воєнних часів

ст. 262

ціна зл.
5·—

„Чета Крилатих“, це перша повість Юри Шкрумеляка, відомого популяризатора воєнної та діточої літератури, автора численних стрілецьких оповідань, віршів та нарисів. Повість ця, повна таємничости, описує дивні пригоди геройської „Чети Крилатих“ — написана легко й приступно так, що з найбільшим вдоволенням прочитає її не лише інтелігент і селянин, але й дітвора.

„Чета Крилатих“ може бути тим одним із різьбарів нової психіки, передовсім у тоге нашого поколїння, що не бачило на власні очі великого минулого. Коли нам ходить про те, щоби в того нового поколїння виплекати віру у свої власні сили, гарячу любов до всього рідного, почуття соборности, культ сильної волї, то даваймо йому читати — „Чету Крилатих“. В цій повісті не побачиш кволости, сентиментального плачу, розніженого душевного лінивства, байдужности. Навпаки, нас захоплює цілий ряд геройських подвигів, боротьба з усякого рода перешкодами, небезпеками, смертю. І як, врешті, осолоджує напружену душу читача фінал: акорди побіди!

Не місце тут вичисляти всі добрі сторони „Чети Крилатих“, радше треба заохотити, щоби кожний Українець цю повість прочитав, а передовсім кожний з нас повинен заохотити те молоде, підростаюче покоління до прочитання її.

„Новий Час“ з 22. IV. 1929.

Так як фантастичні повісти Жіль Верна стали лектурою молоді цілого цивілізованого світа, так ця повість Ю. Шкрумеляка повинна стати лектурою нашої молоді, учити її любови до всего рідного і пошани до памяти тих, що зложили на жертвеннику України найдорозше, що мали — своє життя.

Стиль повісти дуже легкий, мова чиста.

Хто хоче вирватися на якийсь час з сірої буденщини, най прочитає цю повість, а певно не пожалує і ще довго стане під впливом тих вражінь, що їх викличуть ці навіяні фантазією та виплеканні любовю всего рідного, крилаті думки автора.

„Час“ (Чернівці) з 29. VII. 1929.

М. Брилинський:

Хрестний огонь

Воєнні нариси

ціна зл.
стор. 184 . . . . . 3.50

Брилинського стиль — стиль здорової зрівноваженої людини. Його нариси не роблять враження, немов би він намагався стати письменником .Він не пробує збогатити їх уявою, як це робить мимохіть справжній письменник, для якого кожне найзвичайніше переживання розбуджує низку нових образів і асоціяцій. „Хресний вогонь“ — це тільки спомини учасника боїв, з тим застереженням, що там нема призвищ дійсних осіб, які брали в них участь.

Автор списував свої воєнні враження без наміру „потрясати“, захоплювати, дивувати. Вони немов вибрані із записника фронтовика, що серед воєнної метушні не має змоги думати про літературну вартість своїх вражінь. Цим пояснюється, що в нарисах М. Брилинського переважають зорові враження. Він хоче перш за все схопити — бачене.

„Хресний вогонь“ Брилинського є його хресним літературним вогнем. З нього вийшов він, як з війни — щасливо.

„Діло“ з 20. II. 1930.

В. Лопушанський:

Перемога

Повісь з визвольної війни

ціна зл.
I. том ст. 134 . . . . . 3.00
II. том ст. 126 . . . . . 3.00

„Автор ентузіястично принятої повісти „У споконвічному вирі“ виявляє в „Перемозі“ ще складніший конструктивізм і ще більшу чуттєвість. Його виразна ідеольоґічна безкомпромісність вражає незвичайно приємно. „Перемогу“ читається „одним духом“.

Евген Яворовський.

Др. Степан Шухевич:

бувш. от. УГА.

Спомини

ціна зл.
I. Від листопада 1918 до квітня 1919 ст. 176 4.00
II. Відквітня 1919 до липня 1919. ст. 176 . . 4.00
III. Від липня 1919 до січня 1920. ст. 162 . . 4.00
IV. Від січня 1920 до квітня 1920. ст. 147 . . 4.00
V. Від квітня 1920 до серпня 1920. ст. 164 4.00

Видиш брате мій

(8 місяців серед УСС.) ст. 232 . . . . . ціна зл. 4.50

Автор, б. старшина австро - угорської армії, якого розвал центральних держав застав в Одесі. Звідти він негайно вертає в Галичину, де вступає в ряди УГА, з якою перебув цілу її долю й недолю до кінця. І все те, що він пережив як старшина (отаман) УГА, списав за свіжої памяти (літом і осінню 1920. р.), а щойно тепер витягнув з архіву й передав широкій громаді. Тимто його спомини мають немалу вагу, бож це писала людина авторитетна, старшина, що добре визнавався в ріжних справах і в богатьох брав безпосередню участь, а в дечому відіграв визначну або й головну ролю.

Спомини д-ра Шухевича повинен прочитати кожний український громадянин, прочитати і призадуматися — а тоді пізнає, в чому лежать причини нашої невдачі і чому той шлях, яким ми ішли, довів нас до катастрофи. З тих споминів ми повинні навчитися, як не слід нам поступати і яких хиб нам треба конче визбутися. Бо ніколи не запізно

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ КНИЖКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“

30% ЗНИЖКА ЗА ГОТІВКУ.

Вже вийшов Календар-Альманах Червоної Калини на 1932 р.
Богачий зміст! Цікаві Ілюстрації!
Ціна 3 зл.

пізнати правду, хочби вона була найсумніша, якщо тільки з того пізнання зумісмо витягнути відповідні висновки. А хто почувається автором покривдженим, кого він осудив може за різко, — той має змогу боронитися і спростувати те, що на його думку невірне чи несправедливе. Спомини — це ще не історія, тільки субстрат, матеріял для істориків, які на їх основі і на основі богатьох інших джерел мають відтворити колись цілу ту добу sine ira et studio. **„Діло“ з 26. III. 1829.**

ЗА ЗОЛОТОВЕРХИЙ КИЇВ

Бої на вулицях Києва. При Центральній Раді. стор. 32 . . ціна зл. 0.60

Микола Галаган:

З моїх споминів

ціна зл.
I. 80-ті роки до світової війни. ст. 203 . . . . 4.00
II. Світова війна — розвал царату — українська революція. ст. 196 . . . . 4.00
III. Третий військовий зїзд — делеґація на Кубань — більшовицька навала — прихід Німців. ст. 176 . . 4.00
IV. Дипльоматична місія в Румунії. — Дипльоматична місія на Угорщині. ст. 296 . . . . . . 6.00

Хто хоче зібрати — з оповідання самовидця — багатий матеріял для роздумувань над причинами удач і невдач національної революції на Україні, хай читає книжку Галагана.
„Літ. Наук. Вістник“ за вересень 1930.

...Хоч як скромна була роля автора в подіях по 1917 р., його спомини дають силу матеріялу для оцінки тих подій, їх діячів, та настроїв мас. Перед читачом переходять постаті і свої — С. Шелухин, М. Шаповал (його спроба большевицької революції в Галичині) і чужі — як гр. Каролі, Беля Кун (переговори з ним автора, В. Винниченка і Тищенка - Сірого в справі совітизації України), потім — ген. Галєр і його акція, нарешті народини „Руської Країни“ і взагалі події 1920. р. книжку читається з великим зацікавленням.
„Літ. Наук. Вістник“ за лютий 1931.

МІЖ МОЛОТОМ А КОВАЛОМ

Спомини. Галицька Армія на Вел. Україні. ст. 79 . . ціна зл. 1.50

В нашій мемоаристиці стало появлятись за останній час, щораз більше цікавих причинків до трагедії УГА на Великій Україні. „МІЖ МОЛОТОМ і КОВАЛОМ“, це одна із тих сторінок, якої не доставало в невиясненій історії УГА. Без неї не обійдеться ніодин збирач вартісної історичної книжки.

Степан Левинський:

Від Везувія до пісків Сагари

стор. 86 . . . . ціна зл. 3.25

Олена Степанівна:

На передодні великих подій

(Власні переживання і думки 1912-1914)

стор. 45 . . . . ціна зл. 2.00

— Повне незнання нашого вчорашнього — мабуть наймаркантніша риса української інтелігенції. Тому особливо поручаємо їй заглянути до неволикої книжки О. Степанівної, яка старається представити настрої і організаційно - військові змагання галицької молоді напередодні війни. Роки 1911—1914, роки бурі, що наближалася. Таємні організації самоосвіти середньошкільників, перша пластова організація, перші проблиски стрілецької ідеї; дві течії серед молоді — одна, яка числилася з майбутньою австро - російською війною і стреміла до мілітарного приготовання нації, й друга — яка уважала ці стремління за шкідливе мрійництво, що відриває націю від „актуальніших“ справ, як нпр. виборча ординація до галицького сойму...

У нас так мало опубліковано матеріялу про кристалізацію військової думки перед 1914. р. І про перші початки стрілецтва, — що невеличка книжка О. Степанівної стане цікавим вкладом у майбутню історію стрілецтва. **„Літ. Наук. Вістник“ за березень 1931.**

Др. Іван Максимчук:

Кожухів

(Траґічна доля решток УГА). ст. 100 . ціна зл. 2.80

Др. Андрій Чайківський:

Чорні рядки

(Спомини за час від 1. XI. 1918 до 13. V. 1919). стор. 119 ціна зл. 3.00

Михайло Костів:

ДЖІН - ҐІС - ХАН ГРЯДЕ

Автор Січ. Стрілець попав над Стрипою 1915 р. у російський полон, зі Сибіру втік у Китай, скінчив у Пекіні медицину, опісля як лікар у армії ген. Ченкайчека приймав участь у визвольній китайській війні. В книжці цій описує життя китайського народу та його змагання до волі.
стор. 102 . . . . ціна зл. 3.00

Микола Мельник-Матіїв:

На чорній дорозі

Оповідання.

ст. 156 . . . . ціна зл. 3.50

Матіїв - Мельник не є вільний від суму, туги, задуми і всіх тих поетичних серпанків, без яких неодин наш письменник взагалі не міг глядіти на світ. Зате він уміє коли треба краще закусити губи — заволодіти собою, щоби не крикнути. Збірка „На дорозі життя“ має два сильні нариси „Короп“ і „За парубоцьку славу“. Це справжні новелі, якщо згодитеся, що „справжня“ новеля є викінченою цілістю — ясно написаною, бо ясно передуманою. „Короп“ має в собі силу Франкової „Панталахи“, а „За парубоцьку славу“ це дійсний сюжет — така рідка річ серед наших сучасних письменників, які вміють міркувати та розливатися лірикою за тему війни, замість оповісти з неї, якийсь справді цікавий випадок. **М. Рудницький („Діло“ з 11. XI. 1930.)**

А. Крезуб:

Партизани

Спомини

ціна зл.
Том I. ст. 186 . . . . . 4.00
Том II. ст. 172 . . . . . 4.00

Крезуб належить до найліпших наших мемуаристів. Його спомини відзначаються змістовністю і стислітю викладу і стараним добором фактів. І ще одна його добра риса, як мемуариста: він дійсно згадує і описує те, що було, не старіючись дати подіям толковання, яке прийшло йому до голови щойно по кількох літах (як роблять деякі інші автори спогадів). Для того читач переживає оповіджені події дуже живо, немовби бачив їх на екрані. Страшна рука російської Чрезвичайки, пригоди в таборі партизантів, сутички, цікаві типи тих бурхливих днів — ось теми цих споминів. Деякі їх розділи скидаються на фантастичний роман, яких тоді богато можна було списати на українських степах. На загал — цікава лектура, богатий матеріял для історика української революції. **„Літ. Наук. Вістник“ за грудень 1930.**

Евген Чикаленко:

Щоденник

(1907 — 1917)

стор. 496 . . . . ціна зл. 14.00

Є це записки богатого досвідом піоніра того українського національного руху, який разом з „легальними можливостями“ зродився по 1905 р. з новонародженою пресою („Рада“), товариствами і напівлегальними політичними партіями. Це українство „не було ніколи сепаратистичним і не думало ніколи відриватися від Росії, а мріяло тільки про широке самоврядовання — автономію“ (ст. 255). Але й обставини його боротьби були не легкі в епоху „зреформованого“ царату, в епоху російського фашізму, що тоді народжувався з Столипіном і Савенком, аби не розцвівши вмерти в криваві дні 1917 р. Повна запалу боротьба цього українства, з його вірою в ліберальну Росію, але і в свій нарід, з його сизифовими працями в змаганню з урядовим і суспільним націоналізмом російським, з його терпіннями і мріями; часто мимовільна, але вдатна характеристика діячів того українського руху — нераз інертних, але запальних, не все рішучих, але упертих, — ось образ того, що дає нам нова цікава книжка видана „Черв. Калиною“. Є вона почасти й історією боротьби царату з „мазепинством“. Маса цікавих анекдотів, характеристик, богато даних про тодішній розвиток видавничої справи, коли то деякі журнали („Нова Громада“) або газети („Рада“) не тільки робили дефіцити в 10 і 20 тисяч рублів (5 і 10 тис. дол.) річно, але й... покривали їх; про дрібні борикання з дрібними обставинами і з дрібними людьми самого автора, видавця „Ради“ або проф. М. Грушевського, редактора ЛНВ., якому закидали, що „зробив з нього свій індивідуальний орган“, що „розгубив давніших талановитих співробітників“, про зносини з Галичанами, нарешті про вибух війни.

Як історія „радянського“ (від київської „Ради“) українства від „конституції“ до війни, і взагалі українського руху в ту епоху, книжка Е. Чикаленка незамінима. **„Літ. Наук. Вістник“ за березень 1931.**

Др. Ганс Кох:

Договір з Денікіном

Причинки до трагедії УГА на Великій Україні. Від 1. XI. до 17. XI. 1919

ст. 55 . . . . . ціна зл. 1.80

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ КНИЖКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“

30% ЗНИЖКА **ЗА ГОТІВКУ.**

Т. Г. МАСАРИК:

СВІТОВА РЕВОЛЮЦІЯ

	ціна зл.
Гом II. ст. 214	8.50
Гом I. ст. 326	13.50

Спомини Т. Г. Масарика зі світової війни, в яких передана й уся історія визвольних чеських змагань, мають уже свою славу. Вони появилися не тільки в одинацятому чеському виданні, але й у перекладах на кілька европейських мов. Перед нами український переклад „Світової революції“.

Для нашої незвичайно бідної мемуаристичної літератури, це великий та цінний набуток. І тому Видавництву „Червона Калина“ належиться сердечне признання за те, що взялась за друк тієї вартісної книги.

„Діло“ з 5. IV. 1930.

Книжка ця великогочеського державного мужа, політика та вченого, професора - фільософа заслуговує на знайомість з нею, куди більше, як чимало інших споминів та історичних причинків з часів світової війни.

„Діло“ з 9. V. 1930.

В. Приходько:

Під сонцем поділля

	ціна зл.
стор. 250	6.00

Спомини ці надзвичайно цікаві, зокрема для читача - Галичанина. Вони оповідають про початок XX. ст. до війни, цебто про час, відносно найменше знаний. Багато дуже появилося споминів про часи 1917—1921. р., доволі багато старших діячів писало про XIX. ст. (роки 1870. і до 1890-их), поміщувані переважно в київській „Україні“, або деінде. Зате так небагато мемуарного матеріялу маємо про початок XX. ст., що рішуче треба радіти з цього причинку. Але цінні ці спогади ще й тому, що в них розказується про українське життя Поділля, отже читач має змогу зазнакомитися з окремим куском України, а таких місцевих споминів так як не маємо. Зі споминів п. Приходька довідуємося про цікаві речі, без яких часом трудно було б зрозуміти окремі моменти в нашій історії.

„Дзвони“ за липень — серпень 1931.

І. КАЛІЧАК:

Записки Четаря

	ціна зл.
Спомини з Хирівського фронту 1918—1919. ст. 100	2.80

„Записки четаря“, це спомини учасника з полудневого, підкарпатського ронту, найменше відомого й обслідуваного. „Події цікаві й характеристичні зокрема тому, що відносяться до бориславсько - дрогобицького нафтового басейну. Автор - фронтовик, описує свої переживання від початків розвалу Австрії аж до травня 1918 р., до переходу з розбитками УГА на Чехію — цікаво й кольористично.

ОЛЕСЬ БАБІЙ:

Перші стежі

Повість з воєнної хуртовини

	ціна зл.
стор. 339	6.00

Поет молодшої ґенерації О. Бабій, автор поеми „Гуцульський Курінь“, відомий досі лише з поезій та оповідань, дав спробу історичної повісти з воєнної хуртовини „Перші стежі“. Повість основана здебільша на власних переживаннях, написана легким стилем — мусить зацікавити не лише тих, що затямили ці часи, але й молодше покоління, яким вони так мало відомі.

В. Юрченко:

І. ШЛЯХАМИ НА СОЛОВКИ

	ціна зл.
стор. 231	5.00

II. ПЕКЛО НА ЗЕМЛІ

стор. 211	5.00

III. З СОЛОВЕЦЬКОГО ПЕКЛА НА ВОЛЮ

	5.00

Книжка Юрченка, написана не „по книжкому“, лише — з натури. Читаючи її, відчуваєте запах доби, бачите її історію — в образах, мов на екрані. Хто хоче не лиш зрозуміти, але й відчути трагедію Наддніпрянщини, хай читає цю книгу. Не одному зжене вона сон з повік.

„Літ. Наук. Вістник“ за червень 1931.

Безпосередня особиста участь автора в цій Великій Трагедії, жива мова ,своєрідність виразів, та гаряче почуття безмежної любови до Рідного краю — ставлять спомини Юрченко на найвищу ступінь національно визвольної літератури... Вони захоплюють своїм змістом, — таким тяжким і таким рідним, викликаючи непереможний протест читача проти сучасного стану України...

„На сторожі“ (інформаційний, громадський орган Українців в Болгарії з 31. VII. 1931).

В споминах Юрченка змальовані переживання свідомого українського громадського діяча під більшовицьким режімом за час від 1920 до 1930 року. Переживання написані в формі споминів. Читаючи їх — віриш, що писані вони кровю серця, шліфовані болем, змивані сльозами. Всі переживання такого життєвого шляху змальовані незвичайно щиро, а попри те майстерно. Нема там ні пересади, ні мученицької пози. Зате безліч фактів і вірних, просто фотографічних знимок як із тюремного, так із пекольного таборового побуту серед підбігунових, диких пралісів, тих пралісів, у яких конають сотні тисяч пролетарів тільки тому, що або нічим не доказали своєї стовідсоткової відданости комуністам, або не були і не є в силі зрозуміти, що таке комунізм разом з „пролетарською диктатурою“, або накінець не вміли пристосовуватись до обставин так, щоби робити добрі інтереси і на новому пролетарському режімі замість загибати у пралісах північі. **„Діло“ з 8. X. 1931.**

Колиб хотіти знаходити порівнання для книжок п. Юрченка, то можна найти лише два: „Записки з мертвого дому“ Достоєвського та „На Заході нічого нового“ Ремарка. Кажемо це цілком серйозно, бо твір п. Юрченка є не лише першорядний спогад, першорядне оповідання про совітське життя, порядки, настрої і т. п., але крім того і видатний літературний твір, що безумовно творить епоху після всього того слабкого і середнього, що ми бачили після Коцюбинського в українському красному письменстві...

„Шляхами на Соловки“ і „Пекло на землі“ — це не звичайний собі памфлет про совітське життя і „Соловки“, а книги, які заслуговують на найбільшу популярність не лише серед українського загалу, але й за кордоном. Наша власна вина буде, коли ми не зможемо дати читаючому світові такий видатний український твір.

„Тризуб“ (Париж) з 11. X. 1931.

Волододимир Леонтович:

Хроніка Гречок

	ціна зл.
стор. 136	3.50

Книжка В. Леонтовича, заслуженого громадянського діяча з Великої України й відомого письменника ще з перед війни, — це один з кращих зразків лектури, якої досі в нас не доставало. Родинна хроніка Гречок розкриває перед нами окремий світ, який головно тут, потім боці Збруча так мало був відомий. Написана легко, цікаво, та з великою ерудицією.

Др. К. Левицький: ВЕЛИКИЙ ЗРИВ

	ціна зл.
(по конфіскаті 2-гий наклад). стор. 150	6.00

Спомини, цього довголітного політичного діяча й провідника українського національного життя в Галичині перед війною, мають величезну вартість. Це не звичайна собі історична лектура, а цінні матеріяли й документи з часів великого зриву, на переломі 1917—1918 років.

О. Олесь:

Кому повім печаль мою

(найновіша збірка поезій, другий наклад по конфіскаті).

стор. 174.	5.00

Друкується:

Ілько Борщак:

Великий Мазепинець — Григор Горлик

ґенерал - пор. Людвіка XУ-го.

Ревеляційні документи про взаємини Франції та України в XVIII-ому віці відкриті нашим земляком в архівах Міністерства Закордонних Справ у Парижі та в Музею - Замку Дентевіль. Вимки з великого, досі невідомого „Діярія“ Гр. Орлика. Книга богато ілюстрована. Окладинка арт. Гординського.

По звичайних, катальоґових цінах продається видання, які вийшли в р. 1931.

	ціна зл.
В. Юрченко: „Шляхами на Соловки“	5.—
— „Пекло на землі“	5.—
— „З Соловецького пекла на волю“	5.—
Д-р Кость Левицький: „Великий Зрив“	6.—
В. Леонтович: „Хроніка Гречок“	3.50
Календар на рік 1932.	3.—
Календарець - термінар	0.80
Малий календарець	0.25

В місяці листопаді з 30% знижкою продають видання „Червоної Калини“, — книгарні:

„Червона Калина“ — Львів, Руська 18.
„Червона Калина“ — Золочів, Коліова 1.
Книгарня Наук. Т-ва „Шевченка“ — Львів, Ринок 10.
Укр. Книгарня і Антикварня — Львів, Рутовського 22.
Книгарня У. П. Т. — Львів, Сикстуська 20.
Книгарня Т-ва „Просвіти“ — Львів, Руська 1.
Книгарня Наук. Т-ва „Шевченка“ — Луцк, Ягайлонська 111.
„Укр. „Базар“ — Стрий.
„Народний Базар“ — Перемишль.
„Укр. Книгарня“ — Ковель.
Книгарня „Просвіти“ — Кремянець.
Народний Базар — Сокаль.
„Будучність“ — Тернопіль.
„Укр. Книгарня“ — Чортків.
Народний Базар — Станиславів.
Повітова - Господарська Кооператива — Дрогобич.
Книгарня М. С. Левицька — Бережани.
Центральна Книгарня — Рівне.
Укр. кат. - книгарня — Бучач.
Книгарня „Громада“ — Почаїв.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЛІТОПИС „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“.

Метою журнуау є поширення й урізнороднення тієї праці, яку виконує Вид. „Червона Калина“ у своїх періодичних виданнях з обсягу істор., прози й белєтристики та в своїх щорічних Календарях - Альманахах. Журнал богато ілюстрований. Передплата 13 зл. річно, 7 зл. півр., 3.50 чвертьр., для заграниці 2 ам. дол.